8554 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I grupa
Cena 200 lir
Leto XXXIII. Št. 209 (9817)
TRST, petek, 9. septembra 1977

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi

OPOZORILO SEN. COSSUTTE NA SEJI VODSTVA KPI

Jesenske upravne volitve ne smejo zaustaviti izvajanja sporazumov

Ostri toni v Gallonijevem poročilu na shodu KD v Saint Vincentu F. De Martino kritizira statičnost KD in rahločutnost komunistov

RIM — Medtem ko je Armando Cossutta razlagal članom komunističnega vodstva smernice skorajšnje volilne kampanje so v Saint Vincentu razdelili časnikarjem bedilo poročila, ki ga je na zborovanju demokrščanske «levice» prebral podtajnik KD Giovanni Galloni. Več sto kilometrov proti jugu, v Massafri (pokrajina Taranto) pa je bivši tajnik PSI Francesco De Martino ostro polemiziral z demokrščansko statičnostjo, pri čemer ni štedil s kritičnimi pripombami na račun občutljivosti, s katero komunisti sprejemajo vsako socialistično spodbujanje k akciji.

Tekma med strankami za vpliv na javno mnenje pred jesenskimi upravnimi volitvami, ko bo svoje politično mnenje izreklo skoraj 8 milijon volivcev, se je torej pričela. Vsi bodo, seveda, skušali osvaniti podporo, ki so jo uživali še pred nedavnim, vsekakor pa škusa vsaka stranka volilno kampanjo

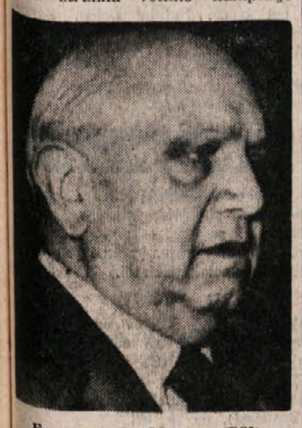

Francesco De Martino (PSI)

prilagoditi strateškim in taktičnim potrebam politične perspektive.

Za komuniste je številčno množična podpora važna, vendar to povezujejo z nadaljevanjem politike sodelovanja in odklanjajo vsakršno možnost, da bi volilna kampanja zavrla «strogo izvajanje ukrepov». Zato Cossutta opozarja, da KPI odločno nasprotuje ohromitvi vlade in parlamenta v jesenskih mesecih. Komunistična partija sploh ne misli na volilno kampanjo, v kateri naj bi stranka govorila, volivci pa poslušali njen glas. Nasprotno je tokrat potrebno, da KPI čimbolj tenkočutno prisluhne mnenju volivcev in državljanov na splošno. Obenem pa se ne sme razpršiti njen vpliv v zgolj propagandističnih namenih. Kajti glavno vprašanje, po mnenju Cossutte, kako «spodbuditi KD in jo prisiliti, da bo pregnala v sebi odpor do nove politike», kajti prej ali slej se bodo moderni demokristjani zavesti, da «brez KPI ni mogoče vladati, ne v Rimu, pa tudi ne v periferiji».

V svojem dolgem poročilu na srečanju predstavnikov struj, ki podpirajo Zaccagninijevo tajništvo je Galloni, kateremu sedaj pripisujejo ambicijo, da bi prihodnje leto postal novi strankin tajnik, razvil predvsem tezo, da je mogoče in primerno, če se v sistemu vladanja ne spremeni nič. Nasprotno, Galloni je bil kritičen do socialistov, katerim očita, da so krivi, če se Italija nahaja sedaj v tako atipičnem položaju, ko dejansko ni prave vladne večine, niti jasno začrtane meje do opozicije.

Galloniju so še posebej ploskali, ko je potrdil, da njegova polemika proti «dvoličnosti» politike KPI ni nekaj «slučajnega», pač pa spada v okvir politike konstruktivnega sočenja.

Po Gallonijevem mnenju Italija preživlja od trenutka, ko se je razdrla koalicija leve sredine pravo obdobje «demokratičnega tveganja». Zato KPI napreduje in uživa čedalje rastočo podporo, tembolj zato, ker nekateri (očitno socialisti) mislijo celo na nekakšno «alternativo» in torej na čelen spopad z demokristjani. Prav tako «zločesta» se Galloniju zdi zamisel o «vladi za krizno obdobje», v kateri naj bi sodelovale vse stranke, češ da bi taka vlada predstavljala začetek konca pluralizma. Skratka, to, kar se sedaj dogaja je «največ, kar lahko KD nudi», čeprav upa, da bo prej ali slej mogoče obnoviti sodelovanje z demokratičnimi in laičnimi strankami v neke vrste «privilegiranem odnosu» s socialisti. Slednje Galloni poziva, naj «izprežejo iz komunističnega voza», češ da PSI v takem obiemu tvega izginotje.

Resnici na ljubo socialisti ne kažejo prav nobenega posluha za taka vabila in dajejo jasno razumeti, da na take limanice ne bodo šli več. De Martino zato govori o tem, da so socialisti «resno zaskrbljeni» in kot primer navaja potrtost «mladine, ki se je vpisala v liste upanja», medtem ko sta KD in KPI razpravljala svoj čas v jalovih ideoloških polemikah. Res je, trdi De Martino, da «tvegamo, da se bo kdo okoristil s potrpežljivostjo levice in zasledoval politiko konzervativnega obnavljanja starega reda».

«Avanti» pa komentira Gallonijevo poročilo in trdi, da «vzbuja resne pomisleke», saj samo «hvali statičnost» in po nepotrebnem očita socialistom, da «opravljajo funkcijo, ki jim je lastna». Skratka, Galloniju ni po godu, če so člani PSI zares socialisti in se kot taki obnašajo.

CANDIDA ĆURZI

Danes v Bologni demonstracija «avtonomistov»

BOLOGNA — Bliža se 23. september, ko se bodo v glavnem mestu Emilije zbrali pristaši «avtonomnih proletarskih krožkov», kot se uradno imenuje najbolj ekstremistično in skrajno krilo študentskega gibanja oziroma, kot jih že mnogi imenujejo, pristaši «stranke P 38». Pravijo, da jih bo nad deset tisoč in da hočejo v najbolj rdečem mestu Italije protestirati, ker jih «režim zgodovinskega kompromisa» preganja. Resnici na ljubo je bolonjska občinska uprava ponudila «avtonomistom» veliko športno palačo, kjer se lahko zbere tudi 15 tisoč ljudi, a so jo zavrnili. Objavili so svoje zahteve naj jim občina da na razpolago celotno zgradbo univerze in glavni mestni trg. Poleg tega pa zahtevajo od lastnikov javnih lokalov, naj jim dokler traja zborovanje nudijo hrano in pijačo po «politični ceni», se pravi skoraj zastonj.

V znak protesta, ker njihove zahteve doslej niso naletele na odobravanje, so bolonjski avtonomisti napovedali za danes popoldne demonstracijo v mestnem centru.

OSKRUNJENO OBELEŽJE NA KAMENICI

ČEDAD — Neznanci so oskrunili spominsko obeležje na Kamenici, kjer prirejajo beneški Slovenci že več let prijateljsko srečanje sosednih narodov. Obeležje so premazali z rdečo barvo in z napisi kot «Qui siamo soltanto italiani», «Qui siamo italiani e basta» itd.

V času, ko se je prav v Beneški Sloveniji in v Furlaniji tako prepričljivo manifestirala mednarodna solidarnost z žrtvami potresa, neglede na njihovo narodnost, je tako šovinistično dejanje vredno še toliko večje obsodbe demokratične javnosti.

Jutri na 10 straneh

Ob jutrišnjih praznovanjih občinskega praznika v Novi Gorici bo Primorski dnevnik izšel s prilogo na štirih straneh, posvečeno tridesetletnemu razvoju tega najmlajšega slovenskega mesta in velikim gospodarskim ter družbenim uspehom delavskega socialističnega samoupravljanja. V pisani in slikovni dokumentaciji bo podan prikaz rasti «orjaka ob Soči» — giganta cementne industrije v Anhovem, novim elektrarnam na Soči, razvoju bank, gradbenih in drugih podjetij, šolstva, kulture itd.

V BEOGRADU SO MU PRIREDILI VELIČASTEN SPREJEM

Po uspešnem 24-dnevnem potovanju se je Tito včeraj vrnil v domovino

Jugoslovanski predsednik zelo zadovoljen s potekom in rezultati obiskov v Sovjetski zvezi, Severni Koreji in Kitajski

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD — Predsednik Tito se je včeraj vrnil v domovino s 24-dnevnega državniškega potovanja, med katerim je obiskal Sovjetsko zvezo, Ljudsko demokratično Korejo in Ljudsko republiko Kitajsko. Beograjčani so mu priredili veličasten sprejem, ki se je začel že na letališču in se nadaljeval vzdolž celotne poti do rezidence na Dedinju.

Titovo posebno letalo boeing 727, je pristalo na beograjskem letališču nekaj minut pred 15.30 po jugoslovanskem času. Skupaj s Titom so prispeli člani delegacije: tajnik partijskega izvršnega komiteja Stane Dolanc, predsednik predsedstva Črne gore Veljko Milatović, zvezni tajnik za zunanje zadeve Miloš Minić, tajnik v partijskem izvršnem komiteju Aleksandar Grličkov in zvezni tajnik za zunanjo trgovino Emil Ludviger.

Na letališču so med odmevanjem častnik topovskih salv Tita najprej pozdravili podpredsednik predsedstva Jugoslavije Stevan Doronjski, član predsedstva Jugoslavije Edvard Kardelj, predsednik jugoslovanske skuščine Kiro Gligorov in predsednik zveznega izvršnega sveta Veselin Djuranović. Potem ko je vojaška godba zaigrala državno himno, je Tito pregledal častni bataljon gardistov in se pozdravil še z drugimi jugoslovanskimi osebnostmi in s člani diplomatskega zbora. Medtem je tisoč otrok v pionirskih uniformah in narodnih nošah s ploskanjem, vzklikanjem in petjem pozdravljalo predsednika Tita.

V izjavi na beograjskem letališču je Tito najprej podčrtal, da je zelo zadovoljen z rezultati obiskov v Moskvi, Pjongjanju in Pekingu, kjer je imel vrsto «izčrpnih in zelo odkritih» pogovorov z gostitelji. V okviru časovnih možnosti se je — kot je dejal — seznanil tudi s dosežki delovnih ljudi v deželah, ki jih je obiskal.

«Obisk v Sovjetski zvezi — je poudaril Tito — smo obojestransko izkoristili za spodbudo nadaljnjemu razvoju našega plodnega sodelovanja med državama in partijama. Na široko smo izmenjali mnenja o mnogih aktualnih vprašanjih mednarodnih odnosov in mednarodnega delavskega gibanja.» Pogovori in skupno sporočilo so po Titovih besedah potrdili vso veljavo znanih načel medsebojnih odnosov, ki so določena v številnih skupnih dokumentih od beograjske deklaracije leta 1955 in moskovske deklaracije leta 1965 naprej. «Tudi tokrat smo soglašali, da sta uporaba in spoštovanje teh načel nenadomestljiva podlaga za razvoj vsestranskega sodelovanja med državama in partijama in za poglabljanje prijateljstva med našimi narodi, prav tako pa določene razlike v pogledih na posamezna vprašanja niso ovira za takšen razvoj odnosov. Prepričan sem, da je takšno sodelovanje med socialisti ni in neuvrščeno Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo v najglobljem interesu ne samo naših dveh držav, temveč napredka v svetu sploh.»

V zvezi s pogovori, ki jih je imel v Pjongjangu s korejskim predsednikom Kim Il Sungom, je Tito med drugim dejal, da so pokazali, da obstajajo precej širše možnosti za sodelovanje med obema socialističnima in neuvrščenima državama in partijama. Pokazala se je tudi visoka stopnja skladnosti stališč do aktualnih vprašanj mednarodnega delavskega gibanja in naprednih tokov v svetu.

Za pogovore v Pekingu je Tito dejal: «Bili smo enodušni glede tega, da morajo odnosi med Jugoslavijo in Kitajsko temeljiti na popolnem vzajemnem spoštovanju suverenosti in ozemeljske celovitosti, načel nevmešavanja, enakopravnosti in upoštevanja političnih poti in oblik razvoja v obeh državah. Na podlagi tega smo uskladili svoje pogledе in svoja prizadevanja moramo usmeriti v prihodnost, da bi bolj intenzivno izboljšali sodelovanje na gospodarskem, znanstveno - tehničnem in drugih področjih ter da izmenjujemo mnenja o aktualnih vprašanjih mednarodnih odnosov.»

V pekinških pogovorih so se, kot je poudaril Tito, popolnoma strinjali tudi glede tega, da določene razlike v stališčih do nekaterih vprašanj niso in ne smejo biti ovira za vsestransko sodelovanje.

Tito je posebej poudaril, da so se med ločenimi obiski v treh socialističnih državah, ki gredo po različnih poteh razvoja, močno uveljavile nenadomestljiva vrednosti jugoslovanskega položaja in politike, kar so vsi partnerji ustrezno upoštevali. «Izhajali smo tudi iz trdnega stališča, je nadaljeval Tito, da je neodtujiva pravica delavskega razreda in delovnih ljudi v vsaki državi, da gradijo socializem tako, kot so se sami odločili, in da so sami najbolj poklicani, da sodijo o pozitivnih rezultatih. Neuvrščena Jugoslavija se ravna po enakih načelih v odnosih s tremi in tudi z vsemi drugimi državami, neglede na podobnosti ali razlike v pristopih ali politiki».

Jugoslovanski predsednik je pohvalno spregovoril o sprejemih, ki so mu jih priredili v vseh treh državah, ki jih je obiskal, in dejal, da so presegli vsa pričakovanja. Nato je povedal, da se je med poletom iz Kitajske v domovino za krajši čas ustavil v Teheranu, kjer je imel «zelo koristno izmenjavo mnenj» z iranskim suverenom Pahlavijem. «Ob tej priložnosti sva potrdila obojestransko pripravljenost za nadaljnji napredek sodelovanja na raznih področjih v duhu obstoječih prijateljskih odnosov med državama».

Ob koncu izjave se je Tito najtopleje zahvalil sovjetskim, korejskim in kitajskim voditeljem, za izreden sprejem, gostoljubje in prijateljsko pozornost, ki so mu jo izkazali v teh državah.

Tito se je z letališča odpeljal v svojo rezidenco na Dedinju. Vzdolž poti, dolge približno 20 kilometrov, je doživel sprejem, kakršnega v Beogradu ne pomnijo. Na mestnih ulicah se je zbralo več kot pol milijona ljudi, ki so navdušeno pozdravljali Tita. Ob poti, po kateri se je peljal predsednik, so vihrale številne partijske in državne zastave, postavljeni so bili panoji in transparenti z gesli o Titovi revolucionarni in državniški ustvarjalnosti, ulice so bile okrašene s cvetjem, med množicami pa so nastopale številne kulturno - umetniške skupine. Skoraj 70 jih je bilo, v njih pa 3000 izvajalcev. Beograd je včeraj res veličastno sprejel in pozdravil predsednika Tita.

VLADO BARABAS

ŽIVČNA NAPETOST V VSEJ ZAHODNI NEMČIJI PO NOVI TERORISTIČNI AKCIJI

Še vedno brez rezultatov mrzlična pogajanja z ugrabitelji predsednika zveze industrijcev

Bonska vlada še ni odgovorila na zahteve teroristov - Schleyer je še živ - Oblasti odredile zaporo nad informacijami

Šef protiteroristične policije Gerhard Boeden kaže časnikarjem brzostrelko, kakršno so uporabili teroristi za pokol v Kölnu

(Od dopisnika Tanjuga posebej za Primorski dnevnik)

BONN — Tudi tretji dan, ki je potekel od ponedeljkove ugrabitve industrijca Hansa Martina Schleyerja in pokola v Kölnu, ni prinesel nobene odločitve o usodi ujetnika zahodnonemških teroristov. Bonska vlada je uvedla popolno zaporo informacij o poteku pogajanj, ki jih zvezni kriminalistični urad v Wiesbadnu vodi z ugrabitelji. V kancelerjevi palači, ki je obkrožena s kordonom policije, okoli nje pa se v počasni vožnji pozibavajo oklopni avtomobili in jezdijo policisti na konjih, je bilo ves dan mogoče zaznati mrzlično dejavnost. 62-letni Schleyer je slej kot prej v rokah ugrabiteljev, verjetno v enem izmed več desetin ali celo stotin najetih stanovanj, ki jih teroristi plačujejo z denarjem, ki si ga priskrbijo z bančnimi ropi. Vlada si prizadeva pridobiti na času, policija pa poskuša dragocene ure in minute izkoristiti za to, da bi teroriste presenetila in na ta način mogoče vendarle izsilila razplet, še preden bi morala pred izsiljevanjem in nasiljem podpisati predajo.

Bonski «krizni štab» je ugrabiteljem dal vedeti, da se pri pogajanjih v bodoče ne namerava več posluževati radia in televizije. Pozval jih je, naj imenujejo svojega zaupnika, ki bo z drugo stranjo navezal neposreden stik. Ugrabitelji so medtem očitno posredovali dovolj prepričljive dokaze o tem, da je industrijec še živ. Razen njegove fotografije so v Wiesbadnu prejeli tudi posnetek na video-recorderju, ki baje prav tako kaže Schleyerja, hkrati pa vsebuje tudi določeno politično sporočilo javnosti, s katerim teroristi pojasnjujejo svoje dejanje. Vlada ni sprejela zahteve, naj bi ta posnetek predvajali v informativnih oddajah zahodnonemške televizije z izgovorom, da ima posnetek tehnično napako. Prav tako kancler Helmut Schmidt in njegov «krizni štab» nista sprejela ultimata ugrabiteljev, ki so si predstavljali, da bo zamenjava Schleyerja s skupino enajstih vodilnih predstavnikov skupine Baader - Meinhof zaključena že v sredo opoldne.

Oblasti očitno poskušajo storiti vse, da bi pridobile na času in da bi teroristom ugodili samo v toliko, da ne bi izvajali njihove protireakcije in postavili življenje ugrabljenega industrijca na kocko.

Popolna neznanka, o kateri tudi v tukajšnjem tisku niti ne poskušajo ugibati, je, katero državo so si ugrabitelji zamislili kot končni cilj potovanja izpuščenih zapornikov? Ni dvoma, da je bonska diplomacija v minulih treh dneh napravila vse, kar je bilo v njenih močeh, da bi to izvedela in da bi pritisnila na vlado te države, naj teroriste ne sprejme oziroma naj jih takoj, ko prispejo, ponovno izročijo zahodnonemškim oblastem.

Na zahtevo teroristov je vlada dovolila objavo pisma z njihovimi pogoji. Objavili so tudi imena enajstih zaprtih pripadnikov skupine Baader-Meinhof, ki naj bi jih izpustili. Med njimi so najbolj znani Andreas Baader, Gudrun Ensslin, Karl Heinz Raspe, Guenther Sonnenberg in Verena Becker, ki pripadajo tako imenovanemu «trdemu jedru» organizacije, ki se imenuje «frakcija rdeče armade» in ki jo sestavljajo različne udarne skupine, poimenovane po umrlih in ustreljenih somišljenikih. Zapornikom so prepovedali kakršnekoli stike, onemogočili so jim pa tudi poslušanje radia in televizije.

Pred trenutkom odločitve, ki je blizu, napetost raste od trenutka do trenutka; šele ko bo akcijski del drame zaključen, je pričakovati globljih političnih razprav in analiz vzrokov terorizma in možnosti za njegovo zatrtje. Bonska demokrščanska opozicija se je tudi v tem skrajno resnem in dramatičnem ozračju postavila s politično nezrelo in neokusno akcijo. Kljub negodovanju vlade bodo danes aktivisti CDU preplavili ulice z letaki, ki zahtevajo «totalno vojno» proti terorizmu in pa posebno zakonodajo, ki naj bi v deželo prinesla mir.

IVO VAJGL

«Avtonomni» železničarji kritizirajo sporazum

RIM — Vse kaže, da «avtonomni» sindikat železničarjev FISAFS ni povsem zadovoljen z določili sporazuma med vlado in predstavniki federacije železničarjev CGIL - CISL - UIL. Vsekakor pa bo o možnosti novega vala stavk (prejšnjih se je udeleževalo vsega 6 do 7 odstotkov osebja, vendar so bile posledice večje in občutne) sklepal na današnji seji glavni odbor sindikata.

Waldheimova pesimistična ocena leta 1977

NEW YORK — Južna Afrika, Ciper, predvsem pa Bližnji vzhod, so najnevarnejša žarišča napetosti v svetu. Če sprte strani na Bližnjem vzhodu ne bodo znale pokazati določene umerjenosti in realizma ter stopiti na pot pogajanj, bi v razmeroma kratkem času utegnila izbruhniti mednarodna kriza najširšega obsega.

Ta pesimistična predvidevanja vsebuje letno poročilo generalnega tajnika OZN, ki so ga objavili sinoči v New Yorku. Waldheim v njem med drugim ugotavlja, da se je leto 1977 začelo v znamenju upanja, je pa postalo leto velike zaskrbljenosti in resnih groženj za svetovni mir. Generalni tajnik Združenih narodov izraža svojo zaskrbljenost tudi zaradi drugih kriznih situacij v Afriki, ki jih izrecno ne omenja — očitno pa je, da misli na vojno med Somalijo in Etiopijo

KER JE NAČELNIK DRŽAVNEGA PRAVDNIŠTVA DR. DRIGANI ŠE NA DOPUSTU

Zamberlettija ta teden ne bo v Videm

Tudi dobava pečic na rešetu sodnika Tosela? - Drevi v Vidmu srečanje deželnih županov

VIDEM — Medtem ko so vsi krajevni in vsedržavni listi, sklicujoč se na novice iz uradnih ali poluradnih krogov, v včerajšnjih številkah javljali povedovali prihod bivšega izrednega vladnega komisarja in bivšega tajnika za notranje zadeve Giuseppa Zamberlettija, je iz Rima prišla nepričakovana vest, da lombardijskega poslanca ta teden ne bo na prizadeto območje. Prišel naj bi prihodnji teden, morda že v ponedeljek, vendar pa gre samo za govorice in domneve, ne vemo v kolikšni meri osnovane.

Nekaj dni po svojem odstopu je Zamberletti osebno napovedal svoj včerajšnji prihod na prizadeto območje. Sprva je kazalo, da se bo to zgodilo že v začetku tedna, nato je bivši podtajnik odložil potovanje na konec tedna, ker da mora počakati, da vlada uradno sprejme ostavko. Na začetku se je zdelo, da bo nekdanji izredni komisar na razpolago tudi v vsa pojasnila tako sodstvu kot časnikarjem, pozneje se je govorilo tudi o njegovem razgovoru s preiskovalci in le bežnem stiku z novinarji, končno pa je bilo potovanje odloženo. Zakaj ta divji ples potrditev in demantijev, ki je v nasprotju z zahtevo javnega mnenja in lokalnih strank, naj Zamberletti čimprej z besedo na dan in naj s svojim pričevanjem pomaga začrtati nekoliko jasnejši okvir afere, v katerem se zaenkrat lahko trdi samo to, da je okužila tudi orjaško telo civilne zaščite v Furlaniji, ne vemo pa niti približno, kakšen obseg ima.

Uradno pojasnilo pravi, da naj bi Zamberletti želel govoriti osebno z glavnim pravdnikom dr. Mariom Coganjem, ki pa je trenutno na dopustu. Sodnik naj bi se vsekakor predčasno vrnil in v nedeljo naj bi bil že v Vidmu. Vendar je to res pravi vzrok odložitve Zamberlettijevega prihoda? Marsikdo se sprašuje, če ne namerava bivši komisar odlašati še dlje in počakati, da se vznemirjenje, ki ga je povzročil škandal, nekoliko poleže.

Težko je presoditi, do kakšne mere je ta domneva pravilna in namestnik državnega pravdnika Giampaolo Tosel, ki vodi predhodno preiskavo o dobavah montažnih barak prizadetemu območju, s svojo včerajšnjo hermetično izjavo, ni prispeval veliko k razjasnitvi. «Ne vem — je poudaril — s kom bi se rad srečal poslanec Zamberletti, ne kdaj namerava priti v Videm.» Prav tako skop in odrezav je bil sodnik v zvezi s preiskavo: ni hotel ne potrditi ne demantirati govoric, da je stalno v stiku s savonskim kolegom Acquaronejem, kot ni hotel izjaviti ničesar v zvezi z novo smerjo, ki naj bi jo ubral pri svojem delu: nakupa na tisoče pečic za montažne barake, ki naj bi jih pristojni organi plačali po prekomerni ceni. «Nobena plat preiskave ni prav nova, pa tudi ne stara,» je izjavil časnikarjem, ki so silili vanj, da bi zvedeli za morebitne novosti.

Zelo nejasno mesto ima v sodni preiskavi tudi Salvatore Fuda, skrivnostni mešetar kalabrijskega porekla, ki je prvi ponudil deželi in vladnemu komisariatu nakup montažnih barak kanadske tovarne ATCO. Sodeč po uradnih izjavah je bil Fuda dokaj grobo odrinjen, ker naj bi komisariat želel neposredna pogajanja z vodstvom kanadske družbe. Marsikdo pa kljub temu meni, da je mešetar za kulisami vseeno spredal svoje mreže, kot naj bi potrjevalo dejstvo, da je bil v Furlaniji v dneh, ko so podpisali pogodbo za nakup tako opevanih montažnih barak, ki so popustile ob prvem neurju. Te govorice se vztrajneje širijo, odkar je družba uradno potrdila, da je imel Fuda v zakupu dobavo nekaterih delov teh barak. Vsekakor pa kaže, da se sodstvo ni začelo še zanimati za tega mešetarja, pa čeprav je stopil v stik s Carozzom in mu ponudil hišice po polovični ceni.

Zastor molka, ki ovija preiskovalno delo, postaja vse bolj neprozoren, medtem ko javno mnenje in politične sile vse glasneje zahtevajo jasnosti, odločnosti in hitrega ukrepanja. Ta zahteva je prevevala snočnje zborovanje na središčnem Trgu Venerio v Viidmu, ki ga je priredila komunistična partija. Govornika Antonino Cuffaro in Renzo Pascolat sta odločno poudarila, da je treba krivce razkriti in kaznovati, v isti sapi pa sta polemizirala s krščansko demokracijo («V senci njenega 30-letnega vladanja se je razrasel plevel korupcije»), ki skuša prikazati celotno afero kot izmišljotino časnikarjev. Oba sta tudi izrazila bojazen, da ne bi oblak prahu, ki ga je dvignila afera, prikril odgovornosti dejanskih krivcev. Če prisotnosti časnikarjev vseh vsedržavnih listov na prizadetem območju dokazujejo, kolikšno odmevnost ima škandal v vsedržavnem merilu, je pa snočna manifestacija pokazala, da se Furlani in Videmčani še posebej vsaj na zunaj kažejo dokaj neprizadete. Proti pričakovanju se je na Trgu zbralo sorazmerno malo ljudi, ki so dokaj napazljivo poslušali govornika.

Tisti, ki se sprićo govoric in domnev, osnovanih ali ne, čutijo na zatožni klopi, pa so medtem prešli v odločno protiofenzivo. Včeraj opoldne je vodstvo konzorcija za obnovo Furlanije CORIF odločno zavrnilo obtožbe, da se je okoristilo s pripravljanjem infrastruktur za deželne montažne barake, drevi pa bo pričakovano srečanje deželnih županov, ki bodo razpravljali o položaju na prizadetem območju po izbruhu škandala.

Medtem ko v Furlaniji vlada zaenkrat še zatišje, savonski sodnik Acquarone vztrajno nadaljuje s svojim delom. Včeraj je znova zaslišal Balba in Bandero, ki sta obtožena izsiljevanja. Slednjega naj bi sodnik na osnovi Carozzovega pričevanja obdolžil, da je skušal izsiliti podjetniku sto milijonov lir podkupnine s posredovanjem bivšega predsednika bolnišnice v Savoni odv. Romea Pastrenga. Bandera naj bi sicer priznal, da pozna odvetnika, kot med prejšnjimi zaslišavanji pa naj bi odločno zavrnil vsakršno obtožbo. Demokrščanski veljak se je nadalje uradno odpovedal mestu župana v Maianu in občinski odbor je skladno z nedavnim sklepom občinskega sveta sprejel odstop.

VOJMIR TAVČAR

MAPUTO — Vodstvi ljudske afriške zveze Zimbabveja («ZAPU») in narodne afriške zveze Zimbabveja («ZANU») sta se danes sestali v mozambiškem mestu Maputo, da bi se zedinili o enotnem vojaškem vodstvu odporniškega gibanja za svobodni Zimbabve.

POUDARJEN POMEN DELA VLADNEGA KOMISARIATA V FURLANIJI

Ministrski svet z obžalovanjem potrdil Zamberlettijev odstop

Forlani o vstopu Španije v EGS in nujnosti dogovora o «sredozemski kmetijski politiki» - Rok za razdelitev imovine zakoncev podaljšan za tri mesece - Novi ukrepi za davčne «samoplačnike»

RIM — Na svoji redni seji je vlada «z obžalovanjem» sprejela odstop podtajnika v notranjem ministrstvu Zamberlettija. V uradnem sporočilu o seji ministrski svet poudarja, da «je Zamberletti vztrajal pri svojem sklepu», kar je vlada «ocenila kot dokaz občutljivosti» in obenem poudarja, da «morebitne negativne epizode — ki jih bo sodna oblast razčistila — ne morejo zmanjšati pomena učinkovitega dela vladnega komisariata v korist furlanskih potresencev, kar so vsi priznali tudi v parlamentu».

Po razpravi o Zamberlettijevem odstopu je zunanji minister Forlani poročal o razgovorih s španskim premierom Suarezom, kateremu je zagotovil, da Italija podpira vstop Španije v EGS. V svojem poročilu je Forlani poudaril, kako skoraj gotova vključitev Španije v EGS narekuje spremembo «sredozemske kmetijske politike» evropske skupnosti, posebno še, če pomislimo, da bo v EGS prej ali slej vstopila tudi Grčija. Italija bo zato svojim sredozemskim partnerjem predlagala posebne oblike sodelovanja na področju kmetijstva in v odnosih do drugih evropskih držav, ki kupujejo na jugu celine kmetijske pridelke. Vlada je nato odobrila več sklepov, med katerimi je omembe vredno podaljšanje veljavnosti obstoječega italijansko - jugoslovanskega dogovora o jadranskem ribolovu.

Na Forlanijev predlog je bil tudi imenovan novi načelnik uradov v Farnesini po odstopu dosedanjega glavnega tajnika zunanjega ministrstva Manzinija. Na njegovo mesto bo stopil dosedanji veleposlanik v Parizu, Malfatti.

V nadaljevanju seje je ministrski svet med drugim odobril sklep, da se za tri mesece podaljša rok, v katerem se lahko zakonci izrečejo za razdelitev imovine. Rok, ki bi sicer zapadel 20. septembra, velja do 15. januarja 1978.

Poleg tega je vlada odobrila osnutek dekreta, ki v bistvu potrjuje sinočnji sindikalni dogovor o zahtevah železničarjev.

Na predlog ministra za finance Pandolfija je vlada spremenila dosedanji sistem «samoobdavčevanja» in sicer tisti del, ki zadeva «predujme» na «bodoče dohodke».

Gre, za to, a se število davkoplačevalcev, ki so se morali «predhodno» obdavčevati (letošnjo jesen na račun dohodkov prihodnjega leta) skrči od sedanjih 6 na 2 milijona. Kdor bi namreč moral plačati 250 tisoč lir «davčnega predujma» bo tega vnaprejšnjega plačevanja oproščen, kakor tudi tisti davkoplačevalci, ki zatrdno predvidevajo, da se jim bodo dohdki prihodnje leto krepko znižali. Da bi se izognili morebitnim prevaram je minister predlagal, naj bi morebitne lažne prijave v tem smislu strožje kaznovali. V takem primeru bo moral davkoplačevalec zaračunati tudi mastne zamudne obresti.

Minister Gullotti pa je orisal zakon, ki naj bi spodbujal gradnjo «konvencioniranih» stanovanj. (st.s.)

V Rimu svečanosti ob obletnici premirja in prve iskre upora

RIM — Italija se je včeraj spomnila 34-letnice dne, ko je 8. septembra bilo razglašeno premirje in je v Rimu kresnila prva iskra ljudskega upora proti nemškim okupatorjem.

V italijanskem glavnem mestu so predstavniki krajevnih oblasti in parlamenta povezali spomin na začetek odpora italijanskega ljudstva proti fašizmu in nacizmu z ogorčenim spoznanjem, da je Herbert Kappler, človek, ki je tako globoko prizadel rimsko mesto, spet svoboden. Zato so se množice zgrnile k Ardeatinskim jamam, kjer so govorniki poudarili, da «Rim ne bo nikoli pozabil svojih žrtev».

S SEJE ODBORA SINDIKATA SLOVENSKE ŠOLE

Ministru sporočili zahteve glede vrtcev bivše ONAIRC

Kako je z ustanovitvijo slovenskega šolskega okraja?

Naglo se bliža novo šolsko leto, ki se bo letos začelo 20. septembra, toda do sedaj nič ne kaže, da se bo tega dne ali vsaj dan dva kasneje začel reden pouk na vseh šolah. Taka zaskrbljenost prihaja vse bolj do izraza po vsej Italiji, pa tudi pri nas, kot smo poročali v včerajšnji šte ilki našega dnevnika. Težave imajo na srednjih šolah pri nameščanju profesorjev, za osnovne šole niso bila še objavljena imenovanja učiteljev in določitev razredov. Še večja negotovost velja za otroške vrtce, ki jih je upravljala razpuščena ustanova ONAIRC. Didaktični ravnatelji, kot smo včeraj izvedeli, niso še prejeli nobenega navodila in pojasnila.

Na slovenski šolski okraj so položili tančico, da bi šel v pozabo? Po poletnih počitnicah, ko je tudi delovanje deželne uprave nekako zamrlo, bi zdaj slovenska javnost rada izvedela od odbornika Mizzaua, ali je deželni odbor že sporočil v Rim, in podprl, zahtevo po ustanovitvi avtonomnega slovenskega okraja.

O vseh teh vprašanjih je sinoči razpravljal tudi odbor Sindikata slovenske šole, ki je predvsem ugotovil, da ni še prejel odgovora na svojo resolucijo, poslano predsedniku in odboru dežele ter tajništvom raznih strank, s protestom, ker v deželnem predlogu ni predviden slovenski šolski okraj. Odbor sindikata meni, da je potrebna temeljita razprava o tem, kako bomo nastopali, ko bodo volitve v šolske okraje, in predlaga, da se nihče ne udeleži teh volitev, če ne bo prej ugodno sprejeta zahteva po ustanovitvi slovenskega šolskega okraja.

Glede novega predmetnega urnika za srednje šole je odbor sindikata sklenil odposlati protestno pismo ministru za javno vzgojo, ker sploh ni vprašal za mnenje predstavnikov slovenske šole.

Odbor Sindikata slovenske šole je na sinočnji seji razpravljal tudi o perečem problemu otroških vrtcev bivše ustanove ONAIRC in je ministru za javno vzgojo sporočil zahteve glede ureditve otroških vrtcev s slovenskim učnim jezikom. Sindikat slovenske šole zahteva predvsem, da se ohranijo otroški vrtci s slovenskim učnim jezikom, da se v videmski pokrajini, v občinah s slovenskim prebivalstvom, ustanovijo pri otroških vrtcih bivše ONAIRC sekcije s slovenskim učnim jezikom. V vsaki pokrajini (Trst, Gorica, Videm) naj se ustanovi nadzorstvo za slovenske otroške vrtce in sekcije. Za slovenske otroške vrtce in sekcije naj se ustanovijo slovenska didaktična ravnateljstva.. Ne glede na število učencev naj se za vsak letnik ustanovi sekcija. Osebje bivše ustanove ONAIRC naj pride v državni stalež. Za nadzornike in didaktične ravnatelje naj se ustanovi stalež v deželnem okviru, za vzgojiteljice in asistentke pa v pokrajinskem okviru. Za asistentke in tajnice v ravnateljstvih naj se organizirajo tečaji v slovenščini. Vsakoletni tečaj za izpopolnjevanje vzgojiteljic naj bo v slovenskem jeziku. Prof. Samo Pahor je na seji poročal tudi o seji vsedržavnega šolskega sveta, ki je bila v sredo v Rimu.

Odbor za proslavo bazoviških žrtev sporoča, da bo spominska svečanost ob priliki 47. obletnice ustrelitve bazoviških junakov pri spomeniku na bivšem strelišču v Bazovici v nedeljo, 11. septembra, ob 16. uri.

Proslava se bo začela s položitvijo venca ob spomenik padlih, nato pa bosta govodila predsednik ZSŠDI Vojko Kocman ter predstavnik vsedržavnega združenja ANPI. Nastopil bo tudi bazoviški zbor Zarja.

Praznik komunističnega tiska

Sekcija KPI «Marij Matjašič - Milan» v Barkovljah priredi v dneh 9., 10. in 11. septembra festival komunističnega tiska v Ul. Bonafata št. 6. Za tridnevno praznovanje pripravljajo organizatorji izredno pester kulturno-zabavni program: danes, 9. septembra, bo ob 19. uri nastopila barkovljanska godba na pihala, uro kasneje pa bo srečanje z Barkovljani o krajevnih vprašanjih.

Komunisti za razpust fašističnih sedežev

Svetovalska skupina KPI v deželnem svetu je pozvala predsednika deželnega odbora, naj posreduje pri vladi z zahtevo, da razpustijo fašistične sedeže v Trstu, kaznujejo fašistične nasilneže, ki se «proslavljajo» z raznimi napadi in izgredi ter da sprejmejo vse tiste preventivne ukrepe, ki bodo preprečili izzivaške izgrede in ustvarjanje vzdušja napetosti.

JUTRI OTVORITEV 106. DUNAJSKEGA VELESEJMA

Srečanja predstavnikov FJK z avstrijskimi osebnostmi

Razgovori o gospodarskem sodelovanju, o predoru pod prelazom Monte Croce Carnico, o premogovodu Katowice-Trst in o tržaškem lesnem pristanišču

Jutri bo na Dunaju otvoritev 106. mednarodnega velesejma. Delegacijo naše dežele bo vodil deželni odbornik za industrijo in trgovino Stopper, ostali člani bodo predsedniki trgovinskih zbornic, tržaške dr. Caidassi, videmske posl. Marangone in pordenonske dr. Musolla, predsednik avtonomne pristaniške ustanove dr. Zanetti ter generalni direktor inž. Colautti, predstavniki turističnih organizacij ter podjetniki, ki razstavljajo na velesejmu.

Deželni predstavniki bodo imeli na Dunaju bogat program srečanj, sprejeli jih bodo avstrijski ministri Moser, Staribacher in Lausecker, državni tajnik dr. Weselsky, direktor železnic Pycha, direktor avstrijske ustanove za ogljikovodike dr. Bauer in predsednik zvezne trgovinske zbornice dr. Sallinger.

Na srečanjih bodo razpravljali o premogovodu Katowice-Trst (ustrezne dogovore sta sklenila minister Ossola in tajnik poljske združene delavske partije Gierek, o sodelovanju med proizvajalci poddobav naše dežele z avstrijskimi industrijci, o cestnih in železniških povezavah (avtocesta Videm-Trbiž in podvojitev pontebske železnice), o predoru pod prelazom Monte Croce Carnico, o červinjanski ranžirani železniški postaji in o olajšavah za cestne prevoznike.

Velik poudarek bodo dali tržaškemu lesnemu pristanišču, ki bo v kratkem dobil sušilnico, zgradil skladišča za polizdelke in bo povečal svoj prostor za nadaljnjih 100.000 kv. m.

Odbornik Stopper bo imel 12. septembra tiskovno konferenco v paviljonu naše dežele o deželnem medpristaniškem sistemu in o možnostih industrijskega ter turističnega sodelovanja med Avstrijo in našo deželo.

Z URADNIM OBVESTILOM LASTNIKOM ZEMLJIŠČ

Občina začela razlastitev za novo opensko pokopališče

Prva faza del na površini 8.000 kv. m - Večje odškodnine za neposredne obdelovalce in družine z manjšimi dohodki

Te dni so nekateri prebivalci Opčin, ki so lastniki zemljišč, na katerih hoče občina graditi novo pokopališče, prejeli od občinskih uradov sporočilo, da mislijo ta zemljišča zaseči. Pozivajo jih tudi, naj si priskrbijo dokumentacijo, da so neposredni obdelovalci ali da imajo dohodke manjše od 5 milijonov lir letno, da bodo prejeli nekaj višje odškodnine. Kot je znano predvideva državna zakonodaja pri razlastitvah cenitev odškodnin po kmetijski vrednosti, torej nekaj sto lir za kvadratni meter zemljišča, dopolnilna deželna zakonodaja pa priznava kmetom in razlaščencem z manjšimi dohodki odškodnino, ki ustreza nekako polovici tržne vrednosti.

Prav tako je znano, saj je tudi naš dnevnik že večkrat pisal o tem, da si tržaška občina že nekaj let prizadeva urediti na Opčinah novo pokopališče, saj je staro res prepolno. Za ta namen je izbrala občinska uprava področje, ki ga domačini poznajo z nazivom «Stare ograde» in leži za bivšo kolonijo in sedanjo šolo s celodnevnim poukom pri Banih, ob stari cesti med Bani in Sežano. V ta namen je tudi vinkulirala z varianto o javnih storitvah tržaškega regulacijskega načrta obsežno področje proti Opčinam, Trebčam in meji, ki meri okrog 11 hektarov, okrog njega pa še približno 18 ha stometrskega zaščitnega pasu. Občinski odbor je torej trmasto vztrajal na svoji izbiri, kljub nasprotovanju domačinov in posredovanjem rajonske konzulte ter opozicijskih strank, ki so predlagali drugačno lokacijo na jusarskih zemljiščih.

Pred poletnim odmorom je občinska uprava odobrila sklep o izvršitvi prve faze del na približno 8 tisoč kvadratnih metrih zemljišča, za kar je tudi najela potrebno posojilo 600 milijonov lir, od katerih je bilo predvidenih 50 milijonov za odškodnine. Ne zdi se torej, da bi bilo z razlastitvijo v tem trenutku prizadetih veliko število lastnikov, vsekakor se nam zdi primerno svetovati, da si poiščejo pravno pomoč in nasvet, ki jim ga morejo nuditi tudi strokovne organizacije. Predvsem je namreč vredno ugotoviti, ali je upravičena omejitev 5 milijonov letnega družinskega dohodka, ki jo omenjajo občinski uradi za pravico do večje odškodnine, saj je bil deželni zakon, na katerega se sklicujejo, odobren pred dvema letoma in je ravno upoštevajoč inflacijo predvideval, da se bo ta dohodkovna meja vsako leto zvišala vzporedno z naraščanjem življenjskih stroškov.

Dežela bo kupila hotel «Regina»

Dežela je končno sklenila, da bo odkupila hotel «Regina» in ga preuredila v univerzitetni študentski dom. V včerajšnji številki smo pisali o zapletljajih ob tej pobudi, sedaj pa se je zadeva razjasnila, saj je deželno finančno odborništvo odločilo za nakup.

Sedaj je v pripravi poseben zakonski osnutek, ki naj omogoči deželi nakup delnic te nepremičnine in s tem lastništvo. Ta rešitev razveseljuje univerzitetno podporno ustanovo in študente, saj bo omogočila sprejem 180 študentov in, kar je morda še najvažnejše, študentje bodo v samem mestnem središču v neposrednem stiku z mestno stvarnostjo.

DOLOČEN PROGRAM TEATRA STABILE ZA SEZONO 1977/78

Gledališče hoče biti posredovalec srednjeevropske kulture v Italiji

V abonmaju deset predstav, od katerih tri v izvedbi domačega gledališča Gostovanje Narodnega gledališča iz Beograda in nekaterih italijanskih gledaliških hiš - Poziv politikom, naj se zavzamejo za finansiranje stalnih gledališč

Včeraj je bila v «Časnikarskem krožku» v Trstu tiskovna konferenca, na kateri so predstavniki Stalnega gledališča Furlanije - Julijske krajine predstavili program za sezono 1977-78. Predsednik upravnega sveta gledališča Guido Botteri je v svojem nagovoru orisal pomen in funkcijo, ki jo ima Stalno gledališče v naši deželi in na širšem zemljepisnem območju. Botteri je dejal, da je Stalno gledališče nosilen kulturni element v deželi, saj stimulira tudi drugačne kulturne iniciative. To dokazuje tudi obisk občinstva, ki je v zadnjih desetih letih izredno naraslo in danes obiskuje predstave gledališča že okrog 175.000 ljudi. Zato se vodstvo gledališča zavzema, da predstavi svoji publiki najboljše, kar lahko nudi italijanski gledališki ambient, vendar obstajajo tu objektivne težave, ki so predvsem finančnega značaja, saj je treba znane igralce in gledališke skupine drago plačevati. Kljub temu so vstopnice za posamezne predstave, je dejal Botteri, zelo poceni, verjetno najcenejše v državi.

Drugi element, ki ga je Botteri poudaril, je pluralistični gledališki predlog, ki ga prinaša Stalno gledališče FJK. To se pravi, da se gledališče ne naslanja samo na domačo umetniško silo, ampak razširja svoj prostor. Predsednik upravnega sveta Stalnega gledališča je nato orisal program bodoče sezone. Omejil se je predvsem na dela, ki jih bo uprizorilo domače gledališče in dejal, da so se pri sestavi programa obrnili predvsem na nemški kulturni prostor, ki je nam tako zgodovinsko kot geografsko zelo blizu. V ta namen so izbrali dva zelo reprezentativna predstavnika avstrijskega in nemškega gledališča, in sicer Odona von Horvatha in Heinricha von Kleista. Odon von Horvath je sicer rojen na Sušaku pri Reki in predstavlja problematiko kriznega političnega in zgodovinskega obdobja, ki je zajelo Evropo po prvi svetovni vojni. Njegovo delo «Zgodbe iz dunajskega gozda» bo režiral Franco Enriquez, v glavnih vlogah bosta nastopila Valeria Moriconi in Corrado Pani. Heinrich von Kleist spada že v klasiko nemškega romantičnega gledališča in je med najboljšimi komediografi sploh. Njegovo delo «Der zerbrochene Krug» (Razbiti vrč) bo režiral Giorgio Pressburger. Tretji avtor, ki ga bo uprizorilo domače gledališče, je Carlo Goldoni. Z uprizoritvijo dela «Ljubosumne ženske» zaključuje Stalno gledališče proces revalorizacije velikega komediografa. Z Goldonijem je tudi dana možnost spoznavanja in vrednotenja beneškega jezika, ki je zasidran tudi v Trstu. Delo bo režiral Francesco Macedonio.

S tem izborom skuša Stalno gledališče postati res most med srednjeevropsko in italijansko kulturo ter zadostiti svojemu poslanstvu posredovalca kulturnih dobrin.

Poleg treh zgoraj omenjenih del je v abonmaju Stalnega gledališča predvidenih še sedem predstav, in sicer «Dnevnik Ane Frank» (napisala Goodrich in Hacket), «Kakor vam drago» (Shakespeare), «Balada in smrt Pulcinelle» (Dell'Orto), «La fantesca» (Della Porta), «Volpone» (Ben Jonson), «Moč teme» (Tolstoj), «Proti Damasku» (Strindberg). Te predstave bodo v izvedbi raznih italijanskih gledališč in skupin. Izven abonmaja je predvidenih več predstav, saj bodo prišli na gostovanje znani italijanski igralci s svojimi skupinami, kot npr. Gino Bramieri, Alberto Lupo, Lilla Brignone, Salvo Randone, Aroldo Tieri, Carla Gravina itd.

Posebno važnost zavzema v tem kontekstu gostovanje Narodnega gledališča iz Beograda, s katerim skuša Stalno gledališče navezati najtesnejše stike. Vzgib za to sodelovanje je bilo lanskoletno gostovanje našega deželnega gledališča v Beogradu z «Idealistom». Beograjski gledališčniki se bodo tržaškemu občinstvu predstavili z Goldonijevo komedijo «Primorske zdrahe».

Znan je tudi program gostovanj, ki jih bo imelo italijansko gledališče našega mesta v sezoni 1977-78. Gledališče bo gostovalo na Dunaju, v Dubrovniku, Beogradu, Ljubljani, Zagrebu, Gradcu, Salzburgu in v večjih središčih Istre in ob Kvarneru, kjer živijo pripadniki italijanske narodnostne skupnosti. Poleg tega bodo gledališčniki gostovali tudi po vsej deželi Furlaniji - Julijski krajini in po raznih italijanskih mestih.

Delo Odona von Horvatha, ki je za Italijo novost, in Heinricha von Kleista bo snemala tudi italijanska televizija, tako da bo vrhunskima predstavama lahko sledilo tudi širše italijansko občinstvo.

Kot vidimo, je program Stalnega gledališča zelo zanimiv in pester in upati je, da bo izpolnil pričakovanja številnih ljubiteljev in obiskovalcev gledaliških dvoran.

Na koncu naj še omenimo, da je na tiskovni konferenci spregovoril tudi umetniški vodja Stalnega gledališča Messina, ki se je polemično obregnil ob vlado, ki ni še uredila in sprejela ustreznega zakona o subvencioniranju stalnih gledališč. Zato je pozval politike, naj se zavzemajo za ustrezno rešitev, saj se lahko le s finančno podporo zagotovi rast vseh gledališč in s tem bi gledališča bolje opravljala svoje nadvse važno poslanstvo.

Povratek izletnikov iz Sovjetske zveze

Sinoči se je vrnila iz Sovjetske zveze skupina izletnikov Primorskega dnevnika, ki so si v organizaciji potovalnega urada Aurora med večdnevnim potovanjem ogledali Moskvo, Leningrad in Kijev. Izletniki so se vrnili povsem zadovoljni, saj so si v ZSSR ogledali marsikaj zanimivega, pa tudi vreme jim je bilo ves čas naklonjeno. Na letališču so se srečali z drugo skupino, namenjeno na isti izlet. Skupina se bo vrnila v Trst v sredo.

Pri Gradežu utonil univerzitetni docent prof. Aldo Fradiani

Smrtna kosa je spet segla v vrste tržaškega univerzitetnega kadra. Včeraj je tržaško javnost presunila vest, da je v Gradežu utonil 55-letni profesor Aldo Fradiani, docent pomorsksga inženirstva na tržaški univerzi. Njegovo truplo so včeraj odkrili na plaži «Costa Azzurra» pri Gradežu. Sklepajo, da je profesorja med kopanjem obšla slabost.

Ob eni od tolikih smrti...

Vsakikrat, ko obravnavamo problematiko Trsta, trčimo ob ugotovitve, da je Trst eno izmed redkih, če ne edinih mest, kjer število prebivalstva konstantno upada: da je mesto, ki se stara in ki ima najvišji odstotek upokojencev. Te ugotovitve so seveda zaskrbljujoče in neprestano se vprašujemo, če bodo zdrave družbeno politične sile Trsta znale ali zmogle premagati tiste, ki bi nemara radi ohranili sedanji položaj, in znale zagotoviti ugodnejšo prihodnost.

Ob teh problemih se zamislimo, kadar, denimo, pobrskamo po časopisni rubriki «rojstva - smrti» ter vsakokrat znova preberemo, da je tega in tega dne v Trstu umrlo znatno več oseb, kot se jih je rodilo. In zamislimo se, kadar brskamo med poročili črne kronike ter skoraj z vsakodnevno frekvenco razberemo, da je umrl ta in ta upokojenec in da so njegovo truplo odkrili toliko in toliko ur ali dni po smrti. To nam razkriva neko kruto stvarnost: številni starčki umirajo v popolni osamljenosti, popolnoma pozabljeni od ljudi. Nanje se spomnijo morda le tedaj, ko iz njihovega stanovanja zaudari po razpadajočem truplu.

Natanko to se je pripetilo včeraj v poslopju s hišno številko 13 v Ul. Fabio Severo. V enem od stanovanj je živela 74-letna upokojenka Letizia Weudlenner. Živela je sama in v Trstu ni imela sorodnikov, le neko prijateljico, ki je hranila tudi ključe njenega stanovanja. Poleg starosti jo je mučila sladkorna bolezen in se je zato dolgo zdravila v bolnišnici. Pred kratkim se je vrnila domov. Toda prišla je le umret. Več dni je ni nihče videl. Stanovalce je začelo skrbeti šele včeraj, ker je iz njenega stanovanja začelo zaudarjati. Zato so poklicali policijo, ki je nato izsledila njeno prijateljico s ključi. Tako so prišli v stanovanje ter odkrili truplo. Zdravnik Rdečega križa je dejal, da je najbrž umrla že pred štirimi ali petimi dnevi.

Takšnih dogodkov je v Trstu veliko in ob njih se vsakikrat znova vprašujemo, kaj je doslej tržaška skupnost in kaj so njene ustanove naredile, da bi ne bilo treba nekaterim ljudem umirati kot umirajo potepuški psi.

● **Tržaški arheolog** prof. Doro Levi, ki vodi italijansko arheološko šolo v Atenah je podaril občinski knjižnici štiri lepo opremljene knjige, ki prinašajo njegovo študijo «Festòs in minoična civilizacija». Knjige je izročila sestra znanstvenika Tina Janni, občina pa je uglednemu someščanu prisrčno zahvaljuje.

V hlevu je padla

Na ortopedskem oddelku splošne tržaške bolnišnice so včeraj okrog 14. ure sprejeli na zdravljenje 69-letno Angelo Gruden vd. Milič iz Zgonika 27. Ženska je večer prej nerodno padla v hlevu, kjer je krmila živino. Ker ji je levo zapestje vedno bolj otekalo, se je včeraj odpravila v bolnišnico. Verjetno gre za zlom zapestja, menijo zdravniki, ki so se lotili izvidov in zapisali enomesečno prognozo.

Dve nenavadni nesreči na delu

V tovarni Grandi Motori pri Boljuncu se je včeraj popoldne lažje ponesrečil 38-letni varilec Andrea Raico iz Ul. Sinigaglia 13. Med delom je namreč z glavo udaril ob kavelj žerjava. Delovni tovariši so ga pospremili v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na nevrokirurškem oddelku. Zdraviti se bo moral pet dni.

Podobna nesreča se je pripetila tudi v tržaški ladjedelnici, kjer je 39-letnemu skladiščniku Benedettu Devechiu iz Ul. Verga 16 padel na glavo manometer. Zaradi udarca in rane na čelu so mu v bolnišnici nudili prvo pomoč.

NA POKRAJINI

Številni sestanki s šolniki za rešitev perečih problemov

Razpravljali bodo tudi o specifičnih zadevah slovenske šole

V torek je bilo na odborništvu za šolstvo pri tržaški provinci drugo srečanje, ki je zadevalo problem razpustitve ustanove ONAIRC. Srečanja so se udeležili predstavniki vseh občin pokrajine, sindikalnih organizacij in sen. Jelka Gerbec.

Na sestanku so izrazili zaskrbljenost nad zamudami pri izvajanju zakonskih odlokov, saj nihče ne ve, kdo bo prevzel v svoje roke problem šolstva, novo šolsko leto pa že trka na vrata. Po razpravi so udeleženci srečanja poslali pismo na ministrstvo za šolstvo in zahtevajo, da se čimprej objavijo normativi. Poleg tega so obnovili željo, da se čimprej srečajo s tržaškim skrbnikom in z njim prediskutirajo problem šolskega osebja.

V ponedeljek, 5. septembra, pa so se nadaljevala srečanja med odbornikom za šolstvo Spadarom in ravnatelji višjih srednjih šol, ki so pod upravo pokrajine. Razpravljali so o tem, kaj se je poleti naredilo na področju šolske gradnje in kaj bi bilo treba storiti v naslednjem letu. V ta namen so sklenili, naj zavodni sveti sporočijo svoje želje in predloge.

Naslednji sestanek med pokrajinskim odbornikom za šolstvo in ravnatelji je določen za 19. septembra.

Za 12. september pa je sklicano srečanje, ki ga bo imel prof. Spadaro s predstavniki zavodnih svetov višjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom, na katerem bodo diskutirali o specifičnih problemih slovenske šole.

Razstava grafik v Trstu

V ponedeljek, 12. septembra, bodo v občinski galeriji v Palači Costanzi odprli «X. deželno razstavo grafike», ki jo organizirata avtonomni sindikat slikarjev in kiparjev iz Trsta in krožek za kulturo in umetnost. Razstavljenih bo približno 80 grafik, posebna žirija, v kateri je tudi naš umetnik Franko Vecchiet, pa bo zbrala in nagradila najboljše izdelke.

Ob razstavi, ki odpira tržaško razstavno sezono, se bodo vrstila predavanja, okrogle mize in konkretne ponazoritve metod najmodernejšega grafičnega izražanja.

● **Tržaška občina** sporoča, da so v mesecu avgustu našli nekaj izgubljenih predmetov, ki jih lahko lastniki dvignejo vsak dan od 9. do 12. ure. Našli so italijansko in tujo valuto, listnice, moške in ženske torbice, biserno ogrlico, ure, srebrne ogrlice in prstane, zlate prstane, dežnike, jopice, čevlje, krila, kavbojke, knjige, keramične krožnike, kolo in rdeče-beli pano.

● **Tržaška občina** sporoča, da bodo prekopali grobove na pokopališču pri Sv. Ani. Prekopali bodo kripto št. XIX, kjer ležijo posmrtni ostanki umrlih med 16. oktobrom 1976 in 8. novembrom 1967. Kdor bi rad ohranil posmrtne ostanke svojcev ali jih prekopal v drug kraj, naj se zglasi na ustreznih uradih pri pokopališču ali v Pasaži Costanzi št. 2 do 14. novembra 1977.

TRAGIČNA NESREČA NA DELU

ELEKTRIČNI TOK UBIL DELAVCA V VILI NA OPČINAH

Ponesrečenec, 29-letni Walter Bello, je bil po poklicu vratar psihiatrične bolnišnice in je včasih pomagal svaku pri elektrikarskih poslih

Električni tok je včeraj ubil mladega delavca, medtem ko je spajal žarnice v neki vili na Opčinah. Žrtev nesreče je 29-letni Walter Bello iz Ul. D'Alviano 68, poročen in brez otrok. Po poklicu je bil Bello vratar v psihiatrični bolnišnici, a je včasih rad priskočil na pomoč svojemu svaku Enniu Fedelu, ki ima istoimensko električarsko trgovino in delavnico v Ul. Mazzini 14.

Včeraj je Bello, skupaj s Fedelovim uslužbencem, 22-letnim Sergiom Skerljem iz Ul. Ginnastica 25, delal v vili 24-letne Sonie Miraz

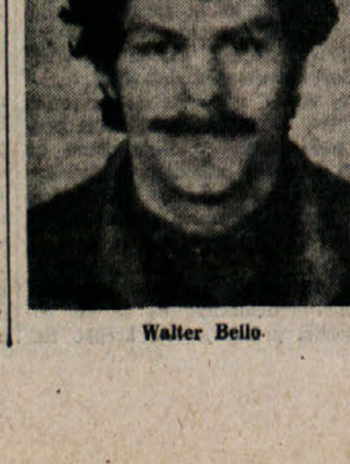

Walter Bello

v Sabotinski ulici 14 na Opčinah, to je v eni izmed novejših vil tik pod Trbiško cesto, nasproti električne centrale. Nesreča se je pripetila okrog 18. ure. Bello je bil tedaj zaposlen v spalni sobi, kjer je spajal neke žarnice. Sicer pa je težko reči, kaj je mladenič pravzaprav delal. Njegov delovni tovariš je bil namreč zaposlen v sosedni sobi in ni videl, kako je prišlo do nesreče. Zaslišal je le presunljivi krik par korakov, in nato votel padec in ko je pritekel v spalno sobo je zagledal Bella, ki je smrtno bled in spačen v obraz v zadnjih zdihljajih stegoval roko proti oknu, kot bi ga nekaj dušilo v prsih in bi zato hotel priti do svežega zraka. Pretreseni Skerlj je takoj pohitel k telefonu in poklical osebje Rdečega križa, vendar je bila njihova pomoč zaman. Zdravnik dr. Auber je ob sodelovanju bolničarjev Dragonija, Rigottija in Rapagne skušal ponesrečencu pomagati z umetnim dihanjem ter mu dal tudi injekcijo, toda vse to ni več pomagalo. Na kraj nesreče so prispeli tudi agenti openskega komisariata javne varnosti pod vodstvom polk. Vivanteja, ki so uvedli preiskavo. Podrobnosti nesreče, ki je bila za Bella usodna, niso še povsem ugotovljene. Po običajnih formalnostih so njegovo truplo prepeljali v mrtvašnico glavne bolnišnice, kjer bodo najbrž izvedli obdukcijo.

Šolske vesti

Šolsko skrbništvo sporoča, da je ministrstvo za javno šolstvo brzojavno sporočilo, da je v zvezi z ministrsko uredbo z dne 15. marca 1977 spremenilo datum izpitov v šolah za vzgojiteljice otroških vrtcev in sicer bo danes, 9. t.m. slovenščina. Jesenski rok izpitov bo trajal do 14. septembra.

Vpisovanje gojencev v šolo Glasbene matice bo do 13. septembra v tajništvu šole v Ul. R. Manna 29, telef. 418-605, vsak dan od 10. do 12. ure razen ob sobotah. Pričetek pouka v četrtek, 15. septembra.

Vpisovanje v podružnico šole Glasbene matice v Bazovici bo danes, 9. septembra, od 17. do 19. ure, v Bazoviškem domu.

Vpisovanje v podružnico šole Glasbene matice v Nabrežini bo 12. t.m., od 17. do 19. ure v šolskih prostorih.

Vpisovanje v podružnico šole Glasbene matice v Dolini bo 13. t.m., od 17. do 19. ure v Kulturnem domu v Boljuncu.

Vpisovanje v podružnico šole Glasbene matice na Proseku bo 13. t.m., od 17. do 19. ure v Sošćevi hiši.

V Slovenski dijaški dom «SREČKO KOSOVEL»
TRST, UL. GINNASTICA 72

Vpisujemo do 10. septembra od 8.30 do 13. ure.

Za morebitne informacije telefonirajte na našo številko 793-167.

Gledališča

TEATRO STABILE: dramska sezona 1977/78. Osem kuponov za 10 predstav v abonmaju na prodaj od 12. septembra pri osrednji blagajni v Pasaži Protti 2.

Razstave

V občinski umetnostni galeriji na Trgu Unità je do 11. t.m. odprta razstava slikarskih in scenskih del tržaškega umetnika J. Cesarja.

V umetnostni galeriji «Il Mandracchio» v Miljah je razstava najnovejših del slikarja Sava Sovreta.

V galeriji «Sala d'arte moderna» v Pasaži Rossoni bosta od 11. do 20. septembra razstavljala svoja dela slikarja Aldo Bressanutti in Giovanni Duiz.

V Pokrajinskem muzeju v Kopru bodo danes, 9. septembra, odprli razstavo z naslovom «Plastika s pleteninasto ornamentiko v Sloveniji». Razstava bo odprta do 30. septembra. Urnik: od 9. do 13. in od 18. do 20. ure.

V ponedeljek, 12. septembra, ob 19. uri bono na Gradu sv. Justa odprli razstavo o «predzgodovini Caput Adriae», ki jo pripravljajo občinski muzeji za zgodovino in umetnost.

V počastitev Kraljice miru (38. obletnica) bo v nedeljo, 11. septembra, na Katinari sv. maša ob 10. uri.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - 61-446

TEČAJI VALUT V MILANU DNE 8. 9. 1977

Ameriški dolar: debeli	877.—
drobni	857.—
Funt šterling	1537.—
Švicarski frank	360.—
Francoski frank	178.—
Belgijski frank	24,10
Nemška marka	377.—
Avstrijski šiling	53.—
Kanadski dolar	780.—
Holandski florint	350.—
Danska krona	135.—
Švedska krona	173.—
Norveška krona	152.—
Drahma: debeli	19,50
drobni	19,50
Dinar: debeli	41,50
drobni	41,50

MENJALNICA
vseh tujih valut

Mali oglasi

ZARADI selitve prodajam še novo zakonsko spalnico. Tel. 748042 ob uri kosila.

Včeraj-danes

Danes, PETEK, 9. septembra
PETER

Sonce vzide ob 6.36 in zatone ob 19.29 — Dolžina dneva 12.53 — Luna vzide ob 2.24 in zatone ob 17.04.

Jutri, SOBOTA, 10. septembra
NIKITA

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 25,1 stopinje, najnižja 19,5, ob 13. uri 25 stopinj, zračni tlak 1019,5 mb rahlo pada, vlaga 67-odstotna, nebo jasno z mračino, veter jugozahodnik 6 km na uro, morje mirno, temperatura morja 23.4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 8. septembra 1977 se je v Trstu rodilo 5 otrok, umrlo pa je 13 ljudi.

UMRLI SO: 94-letna Elisabetta Slivar vd. Scaramangà, 86-letna Maria Pregarc vd. Ciacchi, 73-letna Antonia Lando vd. Lipout, 81-letna Emma Stoka vd. Valentincich, 70-letni Giuseppe Vessel, 68-letni Salvatore Morelli, 56-letni Riccardo Camber, 19-letni Stefano Monti, 84-letna Vittoria Minca vd. Riosa, 81-letna Giulia Maggi por. Soldano, 75-letni Cesiro Nardi, 79-letna Maria Foraus por. Strain, 83-letni Ernesto Nicolin.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Montorsino 9, Trg Valmaura 11.

(od 8.30 do 13, in od 16. do 20.30)

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-114; Božje polje Zgonik: tel 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

Kino

MIRAMARSKI PARK: «Luči in zvoki» Predstavi: ob 20.30 «Il sogno imperiale di Miramare» (v italijanščini); ob 21.45 «Der Kaisertraum von Miramar» (v nemščini). Prevoz z motornim čolnom od pomola Audace do grljanskega portiča (ob 19.20 in 20.50). Po predstavi iz grljanskega portiča dva povratka.

Ariston 21.30 «Tre donne». Barvni film.

Mignon 16.00—22.00 «I due superpiedi quasi piatti». Terence Hill, Bud Spencer. Barvni film.

Nazionale 16.30 «Paperino e C. in vacanza». Walt Disneyeva risanka. Po risanki še «Il levriero picchiatello».

Grattacielo 17.00—22.00 «La notte dei falchi». Barvni film.

Excelsior 16.30 «Roulette russa». G. Segal, G. Jackson. Barvni film.

Fenice 16.30 «Super vixens». Shari Eubank, Charles Napier, Sharon Kelly. Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.

Eden 16.00 «Padre padrone». Omero Antonutti, Marcella Michelangeli, Stanko Molnar, Severio Marconi. Barvni film.

Ritz 16.00 «La spia che mi amava». Roger Moore, Barbara Bach, Curt Jurgens. Barvni film.

Cristallo 16.00 «Psyco». Režija A. Hitchcock. Prepovedan mladini pod 16. letom. Barvni film.

Aurora 17.00 «Mister miliardo». Terence Hill. Barvni film.

Capitol 16.00 «Paolo il caldo». Giancarlo Giannini. Barvni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Moderno 16.30 «Due sporche carogne» Alain Delon in Charles Bronson. Barvni film.

Filodrammatico 16.00—22.00 «Bel Ami impero del sesso». Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.

Ideale 16.30 «Il maestro di violino». Domenico Modugno. Barvni film.

Impero 17.00 «Atti impuri all'italiana». Isabella Biagini, Maurizio Arena. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.30 «Un sussurro nel buio». Natalie Delon. Barvni film.

Astra 16.30—22.00 «Ben Hur». Charles Heston. Barvni film.

Volta (Milje) 17.00 «American graffiti». Richard Dreyfuss. Barvni film.

Razna obvestila

Pevski zbor Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela obvešča svoje člane, da se bodo 12. septembra ob 20.30 začele redne pevske vaje. Vabimo vse člane zbora k polni udeležbi. Odbor.

ŠZ BOR

obvešča starše dečkov od 7. do 11. leta starosti, da so odprta vpisovanja za MINIBASKET za sezono 1977/78. Zainteresirani lahko dobijo vsa pojasnila po telefonski št. 421-467 (Bradassi), po 20. uri.

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 18. septembra, avtobusni izlet na Grintavec. Vzpon gre mimo koče na Kokrskem sedlu. Za neplanince je možnost vzpona z žičnico na Veliko planino. Vpisovanje na sedežu ZSŠDI v Ul. sv. Frančiška 20 (tel. 76304).

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. št. 732-627.

POPRAVEK

V osmrtnici pokojne **LOREDANE UMARI roj. GERIM** je bil med žalujočimi po pomoti izpuščen **ERKOLE.**

Rektor, Akademski senat, Upravni svet, Administrativni direktor ter osebje tržaške univerze se pridružuje žalovanju ob izgubi

prof. odv. RICCARDA CAMBERJA

ki je bil dolga leta cenjen profesor prava o civilnem postopku na pravni fakulteti.

Pogreb drage

Eme Štoka por. Valentinčič

bo danes, 9. t.m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev na Kontovelu.

Žalujoča družina Štoka

Kontovel, 9. septembra 1977

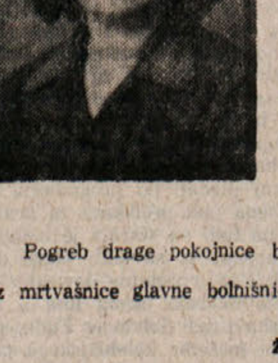

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša prisrčna žena, mati, nona in prababica

MARIJA FORAUS por. ŠTRAJN

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, 10. septembra, ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na domače pokopališče v Dolini.

Žalujoče družine Štrajn in Mazzoni

Dolina, Modena, 9. septembra 1977

Pomembna pridobitev v Boljuncu

Pred časom smo že pisali o otroškem vrtcu, ki ga gradijo v Boljuncu tik ob občinskem gledališču «France Prešeren». Danes objavljamo fotografijo nastajajoče stavbe, ki jo gradijo po najnovejših metodah. Nov otroški vrtec bo razpolagal s tremi učilnicami, vsaka učilnica pa bo imela tudi poseben kotiček za razne hobije, veliko vežo, kjer se bodo otroci lahko igrali v primeru slabega vremena, pa še druge potrebne služnosti.

Otroški vrtec v Boljuncu je vsekakor velika pridobitev za vso dolinsko občino in našo skupnost, saj vemo, da so taki objekti prepotrebni. Otroški vrtci so v otrokovem razvoju velikega pomena, saj tu dobi otrok temelj bodočega intelektualnega življenja, ob dobri vzgojiteljici ki vzljubi delo, ki mu postane neobhodno potrebno pri uveljavljanju in formiranju osebnosti. Otroški vrtci stimulirajo tudi otrokove naravne predispozicije do raznovrstnih dejavnosti in mu nakažejo pot, po kateri bo bržkone v življenju krenil. Torej vrtci postajajo dandanes nekakšna vsesplošna šola za najmlajše in vsak novi objekt, ki bo služil ta namen, pozdravljamo z velikim zadovoljstvom, prav posebno pa tega v Boljuncu, ki ga zelo pospešeno gradijo in bo predan svojemu namenu že prihodnje leto.

Prihodnji ponedeljek dveurna stavka v CEM

Prejšnji torek so se nameščenci združenja CEM (Centro di Educazione motoria) sestali s predstavniki pokrajinskega tajništva FLO, da bi skupno proučili pereči položaj v centru, ki zadobiva vedno širše obsege.

Že dalj časa se združenje zavzema za javno upravo, ki bi nadomestila dosedanjo zasebno, dalje zahteva pojasnila glede ostankov likvidacij, ki tudi po predstaviti ustreznih predlogov sindikatov, so ostala še nejasna.

Zaradi nevzdržnega stanja so nameščenci CEM oklicali za ponedeljek, 12. septembra, dveurno stavko, ki si bo sledila v izmenah. Istega dne bo na sedežu združenja potekala skupščina, na kateri bodo sklepali o nadaljnjih oblikah boja.

JUTRI VAŽNA SEJA IO KMEČKE ZVEZE

Kraška zadružna mlekarna in zaščita domačega vina

Dežela gluha glede nevzdržnega stanja pri nadzorništvih za kmetijstvo in gozdarstvo - Pobude na področju strokovnega usposabljanja

Jutrišnja seja izvršnega odbora Kmečke zveze, ki je sicer običajno redno mesečno srečanje pooblaščencev domačih kmetov, se nam zdi zaradi nekaterih ključnih vprašanj, ki jih vsebuje dnevni red, še posebej pomembna. Prvo vprašanje, o katerem bodo razpravljali, zadeva kraško zadružno mlekarno, temeljno zadružno strukturo za ohranitev in razvoj živinoreje v naši pokrajini. Skrb naše strokovne organizacije je upravičena, spričo dolgoletne zamude deželne uprave pri finansiranju pobude, kar je vcepilo razumljivo malodušje med blizu 100 živinorejci, ki so člani zadruge. Sedaj je končno zagotovljeno nakazilo 360 milijonov in predujem 55 milijonov lir, preveriti pa je treba ustreznost teh sredstev predvidenim delom, ki jih je verjetno podražila inflacija.

Temeljne važnosti za prihodnost domačega kmetijstva je tudi priznanje uradnega naziva, ki ga je treba doseči za krajevna vina. Zato bo izvršni odbor Kmečke zveze v soboto odločal tudi o pobudah, ki so v ta namen potrebne. Glede na državno zakonodajo in na norme Skupnega evropskega tržišča predstavlja namreč zaščiteno ime za vino bistven pogoj za razvoj te kmetijske panoge tudi v naših krajih.

Med drugimi vprašanji, o katerih bo moral odločati izvršni odbor KZ, je prav tako pomembno za prihodnost domačega kmetijstva načrtno delo za nadaljnje strokovno usposabljanje obdelovalcev, zaradi česar je naša strokovna organizacija temu namenu tudi prilagodila svoje organizacijske strukture. Sledila bo razprava o raznih organizacijskih vprašanjih, med njimi o tradicionalnem članskem izletu, pri katerem bo okrog sto kmetov s Tržaškega 17. in 18. t.m. objskalo kmetijske obrate na Dolenjskem.

Pričakovati je tudi, da ne bo mogel izvršni organ strokovne organizacije domačih kmetov mimo nevzdržnega stanja, ki že predolgo traja na nadzorništvih za kmetijsko in za gozdarstvo, glede česar pristojni deželni odbornik trmasto molči, kljub večkratnim nastopom Kmečke zveze in posredovanju občinskih in pokrajinske uprave ter delavskih sindikatov.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

KONEC TRADICIONALNEGA INVALIDSKEGA TEDNA

V koprski občini se končuje tradicionalni invalidski teden, ki ga vsako leto prireja mestna organizacija vojaških vojnih invalidov. Tudi letos so člani organizacije obiskali in obdarili hudo prizadete invalide, partizanske vdove in matere padlih borcev, na sporedu pa so bila tudi razna invalidska športna srečanja. Zaključek tedna bo v nedeljo popoldne ob 16. uri, ko bodo na prostoru pri letnem kinu v Kopru priredili veliko javno tombolo. Čisti dobiček je namenjen za pomoč invalidom, vdovam in otrokom po vojni umrlih invalidov — borcev. Med glavnimi dobitki so kar trije osebni avtomobili ter več sto drugih nagrad. Po končani tomboli bo prosta zabava s plesom.

ŠOLARJI IZ ŠIŠKE OBISKALI BENEŠKE OTROKE V KOLONIJI

Mlade iz Benečije, ki so na rekreacijskem letovanju na Debelem rtiču pri Kopru, so danes obiskali učenci osnovne šole Rihard Jakopič iz Šiške. Skupaj so preživeli prijeten dan, popoldne pa so jim pripravili tudi bogato kulturno prireditev z recitacijami, petjem ter s folklornimi in drugimi točkami. Tudi beneški otroci so pokazali, kaj so se naučili v okviru Mlade brieze.

Mladi gostje iz zamejstva so prišli na slovensko obalo kot v nekakšno šolo v naravi, ki so jo poimenovali Barčica moja. Že dvanajst dni preživljajo prijetne dneve ob morju in si hkrati nabirajo znanje in nova spoznanja. Učijo se slovenščine in petja, seznanjajo pa se tudi z likovno in gledališko dejavnostjo. Spoznavajo pa tudi okolico, saj so organizirali že več izletov.

Učenci slovenskih šol jim na razne načine izkazujejo pozornost in gostoljubnost. Jutri jih bodo med drugim obiskali tudi učenci osnovne šole iz Semedele, ki so za njih v posebni akciji zbrali nekaj slovenskih knjig. V petek pa jih bodo obiskali učenci osnovne šole Dekani.

L. O.

V OBALNEM GOSTINSTVU POSEZONSKE CENE

S prvim septembrom so v številnih obalnih hotelih uvedli posezonsko znižanje cen. Znižanje se giblje od 20 do 25 odstotkov (hotel Metropol), ponekod pa tudi več (hotel Palace). Turistični delavci na obali trdijo, da bo še ves september dober obisk. Zato bodo ob večerih še naprej igrali zabavni ansambli, odprti pa so tudi pokriti plavalni bazeni.

KOPRSKO GOSPODARSTVO NA DOBRI POTI

Podatki o gospodarjenju v prvi polovici leta v koprski občini so dokaj zadovoljivi, saj so delovne organizacije ustvarile za 50 odstotkov več prihodek kot lani v enakem razdobju. Položaj se je po zadnjih sanacijskih ukrepih izboljšal tudi v Tomosu in v Cimosu, ki sta prvo poletje zaključili pozitivno, čeprav seveda še brez potrebne akumulacije. Nekaj težav je le še v koprski luki, predvsem zaradi padca prometa.

V BORŠTU

Gostilna Petaros deluje z uspehom že mnogo let

Pogovor z mladim gostilničarjem Igorjem Petarosom o problemih in vključevanju mladinca v gostinsko dejavnost

V našem svetu je problem zaposlenosti izrazito pereč, predvsem pri mladem človeku. Ta išče poti, ki mnogokrat niso odvisne od njegove volje in želja. Nekako prisiljeno opravlja tisto, kar mu drugi narekujejo, tlači svojo osebnost, se zapira v začaran krog itd. Mislim pa, da to ne velja za vse poklice. Med temi je mogoče tudi gostinstvo. Mlad človek ima v gostinstvu možnost neposrednega spoznavanja ljudi in to je v našem svetu najvažnejše, saj se le s spoznavanjem sočloveka ustvarja harmonično in razumevajoče sožitje. Seveda, ravno tako filozofsko že ne bo, zato pa smo povprašali mladega gostilničarja Igorja Petarosa iz Boršta, kaj o tem misli, konkretneje, kakšni so problemi gostilne poleti, kaj zahteva gostilničarstvo od mladega človeka in kaj pravzaprav njegova gostilna Petaros, ali po domače «Ljena», gostu nudi.

Igor Petaros mi je na gostilniškem vrtu in ob kozarcu pijače takole pripovedoval: «Naša gostilna je zelo stara. Gotovo je delovala že pred prvo svetovno vojno, vendar so se dokumenti iz tistih časov izgubili, imam pa uradne dokumente iz leta 1920, ki pričajo o delovanju naše gostilne. Da sem se vključil v ta poklic, pa je botrovala že nekakšna družinska tradicija, saj so tudi moji starši in nonoti bili gostilničarji. Tipične brežanske in kraške gostilne so več ali manj družinskega značaja, to delo človeka popolnoma absorbira. Mladi človek ima zato malo prostega časa, čas pa si mora odtrgati, sicer notranje postopoma propada. Vsakdo, in to ni samo moj primer, se mora vključiti v naše športno, politično, kulturno življenje. To sem tudi sam storil in aktivno sodelujem pri ŠD Breg in pri društvu prostovoljnih gasilcev dolinske občine kot blagajnik. Za današnjega mladeniča pa je slejkoprej petnajsturno delo v gostilni prehudo in mnogi opustijo ta poklic. Primoran pa si v gostilni neprestano delati, ker delovne sile primanjkuje in je zelo draga. Delo mi nudi veliko zadoščenja in zadovoljstva, čeprav, kot sem že prej omenil, primanjkuje časa za drugačno izživljanje. Z novim urnikom gostinskih obratov je sicer delo zelo olajšano, odvisno pa je tudi od tega, kako je gostilna usmerjena, ali v restavracijo, bar, tipično gostilno itd. Kot vse, se namreč skušajo tudi gostilne specializirati in modernizirati. V svoji gostilni nudim gostom predvsem hrano in domačo specialiteto, ki je telečja ali svinjska krača. Ta krožnik je takoj po prvi svetovni vojni že pripravljala nona, sedaj pa mama. Ljudje so vedno bolj zahtevni, zato je treba nuditi gostu pisan izbor hrane, ki je pri nas vsekakor domača. Gostje so iz vseh socialnih slojev in vsakogar skušamo čimbolje postreči, zato nam je vsakdo dobrodošel.»

To nam je povedal mladi borštanski gostilničar, problemov bi lahko naštel še več, a kot odbornik in navijač ŠD Breg je moral na tekmo, ki mu bo mogoče dala inspiracijo za kak nov okusno pripravljen krožnik.

POD POKROVITELJSTVOM POKRAJINSKEGA ODBORA ANPI - VZPI

Številne prireditve v Selcah pri Doberdobu v počastitev obletnice Goriške fronte

Sinoči je govoril senator Silvano Bacicchi - Srečanja pobratenih krajev - Kulturni program - Zaključek proslav 25. sept. z odkritjem partizanskega spomenika v Dolu

V Selcah, kraju, kjer se zaključuje Furlanska nižina in se začenjajo prvi kraški obronki, so sinoči pričeli s prireditvami v spomin na 34. obletnico Goriške fronte. Prireditve političnega, kulturnega, športnega in rekreacijskega značaja bodo trajale pet dni in jih bodo sklenili šele v ponedeljek zvečer. Sicer pa bodo Goriški fronti posvetili še nekaj drugih prireditev ter bodo, vedno v okviru proslav tega pomembnega zgodovinskega dogodka, v nedeljo, 25. septembra, odkrili partizanski spomenik v Dolu.

Goriška fronta predstavlja prvo množično in oboroženo akcijo partizanskega gibanja na Primorskem proti nemškemu okupatorju, v kateri so sodelovali tudi italijanski delavci iz Tržiča in sosednje Furlanije. V spomin nanjo proslavlja novogoriška občina svoj praznik. Goriška fronta je namreč simbolizirala plebiscitarno izpoved primorskega človeka po priključitvi k ostalim delom slovanskega naroda v Jugoslaviji.

Zgodovinopisci italijanskega gibanja vidijo v Goriški fronti prvo oboroženo akcijo v Italiji. Le-to je javno priznal 12. septembra 1943 tudi nemški generalni štab:

«... Slovenski partizani skupno z italijanskimi komunisti in skupinami upornikov skušajo, vzhodno od Benetk, v Istri, v Sloveniji in na Goriškem, izkoristiti izdajstvo Badoglia in tako pridobiti na terenu.»

Dolga leta oblast v Gorici ni priznala Goriške fronte ter je šele ob njeni 30-letnici privolila v skupno proslavo, na kateri so bili navzoči predstavniki oblasti ter vseh strank ustavnega loka. Leto 1973 predstavlja torej tisto prelomnico, ko je tudi uradna Gorica sprejela to zgodovinsko dejstvo. Od tistega leta dalje je odporniško gibanje uradno priznano tudi v Gorici. Pokrajinska uprava, ki se je prva odprla do idej odporniškega gibanja, je hkrati tudi pristala na javno rabo slovenskega jezika na proslavah odporniškega gibanja in tudi na drugih prireditvah, medtem ko je občina Gorica glede tega ostala v zamudi.

Na sinočnjem, otvoritvenem večeru v Selcah je spregovoril senator Silvano Bacicchi, nekdanji partizanski voditelj.

Nastopili so tudi pevci Briškega okteta ter člani godbe na pihala «Kras» iz Doberdoba. Današnji večer bo posvečen mladim; nastopil bo Rino Gaetano. V soboto ob 16. uri se bodo srečala zastopstva pobratenih občin Krmin - Dobrovo, Doberdob - Prvačina, Ronke - Metlika in Štarancan - Renče; nastopila bosta tudi zbora in folklorna skupina iz Renč.

V nedeljo bo slavje trajalo ves dan, poldne ob 15. uri bodo nastopili italijanski in slovenski pevski zbori, ob 23. uri pa bodo priredili tombolo.

Pred odhodom v gorovje Atlas

Skupina goriških jamarjev bo konec prihodnjega tedna odpotovala v Maroko, kjer se bo dalj časa zadržala pri raziskovanju jam in v preučevanju geološke sestave dal.

Lani je ista skupina «Gruppo speleologico Goriziano» obiskala Anatolijo in posnela vrsto zanimivih dokumentarnih filmov ter diapozitivov, ki jih bodo prikazali v torek, 13. septembra, v deželnem avditoriju v Gorici.

Nova Gorica 1947-1977

V letu Titovih in partijskih jubilejev, 30. obletnice izgradnje in ustvarjanja primorskega ljudstva v enotni in svobodni Jugoslaviji in v počastitev praznika novogoriške občine, je občinska konferenca SZDL Nova Gorica izdala zbornik z naslovom: Nova Gorica 1947-1977. Zbornik je reprezentativna monografija o novogoriški občini s posebnim poudarkom na zadnjih treh desetletjih življenja v novi Jugoslaviji. Namen knjižne izdaje, ki je izredno kvalitetno delo s številnimi barvnimi in črno-belimi slikami, je, da poda bralcu najpotrebnejše informacije o občini, hkrati pa da oceni 30 letno obdobje v vseh važnejših panogah družbe.

Zbornik je izdala občinska konferenca SZDL Nova Gorica, natisnilo pa grafično podjetje Soča iz Šempetra pri Novi Gorici in sicer v nakladi 3000 izvodov. Cena knjige je 450 dinarjev.

Svečane predstavitve zbornika javnosti se je poleg uredniškega odbora in družbenopolitičnih delavcev novogoriške občine udeležil tudi častni občan Nove Gorice dr. Joža Vilfan.

J. Alič

Prehodili bodo 98 kilometrov

Skupina GMG bo v nedeljo, 11. tega meseca prisotna na dveh zanimivih športnih manifestacijah. V Krminu se bo udeležila dveh pohodov ne tekmovalnega značaja dolgih 12 oziroma 13 km. Druga skupina pa se bo napotila v kraj Chiasielli pri Vidmu, kjer prirejajo podobno športno manifestacijo na prograh 40, 11 in 8 kilometrov. Odhod je predviden ob .45 oziroma ob 8. uri izpred paviljona na Rojcah.

13. t.m. občni zbor šd «Sovodnje»

Poletne prireditve se nagibajo h koncu, čas pa je tudi za sestavo novih načrtov za prihodnje leto ter za obračun opravljenega dela. Športno društvo «Sovodnje» se bo s temi vprašanji spoprijelo na občnem zboru, ki bo v sredo, 13. t.m., ob 20.30 v kulturnem domu.

ČRNA TOČKA V PROMETU

PRI RDEČI HIŠI SILOVITO TRČILA DVA AVTOMOBILA

Sreča v nesreči: končalo se je s precejšnjo gmotno škodo, a le z lažjimi telesnimi poškodbami

Križišče pri Rdeči hiši je včeraj v prvih popoldanski urah že spet postalo prizorišče hujše prometne nesreče, ki se je tokrat iztekla sicer z manjšimi telesnimi poškodbami, a s precejšnjo gmotno škodo. Na križišču med Ulico Giustiniani in Blaserna sta silovito trčili dve vozili, fiat 125 tržaške registracije, ki ga je upravljal 37-letni Mario Lisjak iz Trsta Ul. Frausin 6 ter fiat 1300 novogoriške registracije, v kateremem sta se peljala 26-letni Marjan Piskavec iz Ajdovščine in 28-letni Branko Krpan iz Nove Gorice. Do trčenja je prišlo, po pričevanju nekaterih očividcev, ko je Lisjak, ki je vozil v smeri proti mejnemu prehodu, nedadoma pa je z nasprotne strani pripeljal s fiatom 1300 Marjan Piskavec, ki se trčenju ni mogel izogniti. Lisjaka so prepeljali v goriško splošno bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti 30 dni, medtem ko so vozniku in sopotniku jugoslovanskega vozila nudili samo prvo pomoč. Zdravila se bosta namreč v šempetrski bolnišnici. Gmotna škoda na vozilih je precejšnja, saj sta bili skoraj povsem uničeni.

Popravni izpiti na učiteljišču

Včeraj so objavili rezultate popravnih izpitov na slovenskem učiteljišču. V prvem učiteljišču je bila zavrnjena ena sama dijakinja. Izdelali so: Maura Bensa, Daniela Gergolet, Lucijan Jenko, Damijana Kobal, Dušan Križmančič, Darij Leban, Gloria Nikolavčič, Martin Srebrnič, Nadja Tomsič in Marjan Zavaldav. V drugem učiteljišču so izdelali vsi trije dijaki in sicer Venceslav Devetak, Walter Mikluš in Boris Peric. Prav tako tudi v tretjem učiteljišču, kjer sta dobro opravili popravne izpite Mirjam Kosič in Lucija Uršič.

Pismo uredništvu

Spoštovani g. urednik,

v petek, 2. t.m., ste v Primorskem dnevniku objavili vest, da so pred petdesetimi leti, to je 2. 9. 1927, fašisti razpustili Akademsko ferialno društvo «Adrija» v Gorici.

Kot bivši član «Adrije» in obtoženec na procesu pred Posebnim sodiščem v Rimu vem, da «Adrija» ni bila razpuščena leta 1927.

V sami obtožnici od leta 1930 je rečeno, da so oblastva društva razpustila leta 1927 in pozneje, *toda društvo «Adrija», ki so ga tvorili sami študentje, se ni razpustilo, ker se je zdelo, da se bavi izključno s kulturnimi nameni*.

Toliko v pojasnilo!

S spoštovanjem

dr. Avgust Sfiligoj

V OKVIRU PRIJATELJSKIH STIKOV

Obisk delegacije iz Nove Gorice v Valdobbiadenu in Coneglianu

Sprejela sta jo tamkajšnja župana - V novogoriški delegaciji precej vinogradnikov iz Brd

Srečanje na županstvu v Valdobbiadenu

V okviru prijateljskih stikov, ki obstajajo že dolgo vrsto let med občino Novo Gorico in nekaterimi občinami v pokrajini Treviso je delegacija novogoriške občinske skupščine, Ljubljanske banke in vinske zadruge Brda obiskala Conegliano, Valdobbiadene in še nekatere manjše kraje v vzhodnem delu Veneta.

Številno delegacijo iz Nove Gorice je na gradu v Coneglianu sprejel tamkajšnji župan dr. Piero Giubilato, ki je izrekel dobrodošljico, izrazil željo za še tesnejše sodelovanje in daroval gostom plaketo coneglianske občine. Zahvalil se mu je Miha Ravnik, član predsedstva IK ZKJ, ki je vodil delegacijo, ter dejal, da se na vseh področjih udejstvovanja krepijo prijateljski odnosi med Jugoslavijo ni Italijo. Za njima je govoril še dr. A. Spalaore, predsednik konzorcija za cesto belega vina, ki je omenil važnost, ki ga ima vinogradništvo v gospodarstvu tistega področja. Cesta belega vina beleži letos desetletnico, znamenita šola za enotehnike v Coneglianu pa je prav letos praznovala svojo stoletnico.

Sledil je obisk nekaterih večjih vinskih kleti v katerih vino spremenjajo v šampanjec. Za postopek so se zanimali zlasti briški vinogradniki, ki jih je vodil inž. Zvonimir Simčič. V «palači cedrov» v Valdobbiadene pa je delegacijo sprejel tamkajšnji župan Giacomo Della Longa, ki je obrazložil pomen vinske produkcije za to področje. Gospodarstvo je tu usmerjeno predvsem v vinogradništvo in v vse kar je z njim v zvezi in tudi mladi ostajajo na kmetijah. V dvorani v tej palači, ki je bila okrašena z italijansko in jugoslovansko zastavo, je zatem župan poklonil jugoslovanskim gostom plaketo bratovščine proseka, ki idealno veže na 35 km dolgi vinski cesti občini Conegliano in Valdobbiadene.

Miha Ravnik je domačemu županu izročil plaketo z grbom Nove Gorice in pri tem dejal, da je upravičena koristnost stikov med upravljalci občin, gospodarstveniki, kulturniki in športniki, ki se odvija med tem področjem in Novo Gorico, saj je prav veliko teh stikov med Jugoslovani in Italijani ustvarilo podlago za osimski sporazum, ki zanima najširše plasti prebivalstva vzdolž jugoslovansko-italijanske meje in tudi dlje v notranjost obeh držav.

Sledil je najprej ogled vsedržavne razstave penečih vin v isti palači, v popoldanskih urah pa so si gostje iz Nove Gorice ogledali še nekatere druge naprave.

Omenimo še, da so v novogoriški delegaciji bili še podpredsednik občinske skupščine Narcis Kocjančič, predsednik Ljubljanske banke Milan Vižintin, direktor te banke Slavko Rovtar, direktor kmetijske zadruge Brda inž. Zvonimir Simčič, številni gostinski delavci.

Stiki med Novo Gorico in občinami v pokrajini Treviso se nadaljujejo. V pobrateni občini San Vendemiano, kjer so že v prejšnjih letih poučevali slovenski jezik, bodo tudi v letošnji jeseni pričeli s poukom našega jezika na tamkajšnji nižji srednji šoli. Otroke bo poučevala openska rojakinja, ki živi v Trevisu.

16. TEKMOVANJE PEVSKIH ZBOROV SEGHIZZI

V posameznih kategorijah se letos merijo zbori iz 9 evropskih držav

Sinoči je nastopil zbor Valentin Vodnik iz Doline - Danes poje Akademski zbor iz Kranja

Sinoči ob 20.30 se je v dvorani Unione Ginnastica Goriziana pričelo 16. mednarodno tekmovanje pevskih zborov, ki ga prireja društvo Seghizzi. Letošnjega tekmovanja se udeležujejo zbori iz devetih evropskih držav. Sinočnjega koncerta so se, poleg številnega občinstva, udeležili tudi predstavniki oblasti.

Prvi je nastopil slovenski pevski zbor prosvetnega društva Valentin Vodnik iz Doline pod vodstvom Ignacija Ote, ki je zapel skladbo «Ecce quomodo moritur» Jakoba Gallusa ter skladbo «Kolona» Alojza Srebotnjaka. Sinoči so nastopili še zbori Ars Musica iz Gorice pod vodstvom Franca Valentinčiča, «Vinko Jedjut» iz Zagreba pod vodstvom Velimira Paškijeviča, Komorni zbor iz Bratislave ter «Cantori di Assisi».

Za uvod v koncert je zapel otroški pevski zbor iz Trsta pod vodstvom Edde Calvano.

Danes sta na programu dva koncerta, to je ob 15. in 20.30. Popoldne bodo nastopili češkoslovaški, madžarski, italijanski, poljski, avstrijski, italijanski, romunski in jugoslovanski zbori. Popoldanski del bo sklenil Akademski pevski zbor iz Kranja.

Zvečer bodo nastopili zbori iz Poljske, Avstrije, Francije, Italije, iz Rige (Sovjetska zveza) in Madžarske.

Vzporedno z nastopi bosta pričeli delovati tudi dve ocenjevalni komisiji. V prvi, ki jo bo vodila Cecilia Seghizzi, je za člana tudi slovenski komponist in glasbeni strokovnjak Rado Simoniti. V umetniškem vodstvu, sestavljenem iz petih članov, je prof. Pavle Merku.

Medtem se je v deželni dvorani v Ul. Roma zaključil osmi mednarodni shod glasbenih strokovnjakov evropskih držav, posvečen preučevanju tehničnih in estetskih vprašanj v madrigalih Carla Gesualda.

Akademski komorni zbor iz Kranja

Trgatev na barvnih diapozitivih

Trgatev je tema natečaja, ki sta ga razpisala pokrajinska krožka ENARS UNASP v sodelovanju s fotografskim krožkom ENARS Zoom 75 iz Fare za barvne diapozitive in ki se ga lahko udeležijo fotoamaterji iz Furlanije-Julijske krajine. Vsak udeleženec lahko pošlje največ pet diapozitivov formata 5x5 cm. Skrajni rok za izročitev del poteče 30. novembra letos. Informacije dajejo na sedežu krožka ENARS v Drevoredu XXIV. maja 5 v Gorici.

Cepljenje proti steklini

Na Vrhu v sovodenjski občini bodo jutri, 10. t.m., dokončali cepljenje psov proti steklini. Lastniki naj živali prinesejo h gostilni Devetak, ob 10.30. Cepljenje je brezplačno.

Mopedist podrl pešca

Okoli 13. ure se je pripetila na Korzu Verdi prometna nesreča. 16-letni študent Giulio Collenzini, Ul. Duca d'Aosta 139 je z mopedom v bližini kinodvorane «Modernissimo» podrl 83-letnega Umberta Donatija Korzo Verdi 83. Slednji se bo moral zdraviti 20 dni.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—22.00 «La signora ha fatto il pieno». C. Villani, M. Maccine. Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.

CORSO 17.00—22.00 «California». G. Gemma, R. Oarmastorf. Barvni film.

MODERNISSIMO 16.30—22.00 «Providence», K. Bogarde, E. Burstyn. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA 17.00—22.00 «Supervixens». S. Eulank, C. Napier. Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.

CENTRALE 17.30—22.00 «Sono fuggito dall'isola del diavolo». G. George. Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 «Dalla Cina con furore».

EXCELSIOR 18.00 — 22.00 «Bella di giorno».

Nova Gorica in okolica

SOČA «Dekle in njen fant», švedski barvni film ob 18.00 in 20.00.

SVOBODA «Rim mesto nasilja», italijanski barvni film ob 18.00 in 20.00.

DESKLE «Nepoznani karaté», japonski barvni film ob 17.00 in 19.30.

Včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Christian Castellan, Michela Fulaz, Igor Coceani, Flavio Fumis in Veronica Pacella.

SMRTI: 91-letna gospodinja Angela Vidoz vd. Bregant, 78-letna gospodinja Danica Štekar vd. Peršolja, 79-letna upokojenka Giustina Iljas vd. Simčič, 46-letni delavec Giancarlo Bressan, 55-letna gospodinja Luigia Germini, 84-letna upokojenka Gisella Silvestri vd. Brumat in 81-letna upokojenka Elsa Clemente vd. Brumati.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Baldini, Korzo Verdi 57, tel. 2879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Al Redentore, Ulica Fratelli Rosselli 23, tel. 72-340.

KONFERENCA PREDSTAVNIKOV «ČETRTEGA SVETA» V KIRUNI

Na svetu oster boj milijonov domorodcev za lastne pravice

Najhujših oblik zatiranja so deležni Indijanci v obeh Amerikah - Če se položaj ne bo spremenil, utegnejo avstralski domačini seči po orožju

STOCKOLM — V osrčju Samilanda v rudarski Kiruni, kakih 160 km severno od polarnega kroga je bila v teh dneh svetovna konferenca predstavnikov domorodskih narodov tako imenovanega četrtega sveta, ki so se na ustanovnem kongresu leta 1975 v Kanadi organizirali v Svetovno zvezo domorodnih narodov (World Council of Indigenous People), da bi se borili za svoje pravice.

Švedski Sami (kot Laponci imenujejo sebe) so bili to pot gostitelji domorodcev Inuita (Eskimi) iz Kanade in Groenlandije, Indijancev iz obeh Amerik ter domorodcev iz Avstralije. Šestdeset delegatov, ki so se sestali v veliki športni dvorani v Kiruni, je predstavljajo 23 narodov, oziroma 67 milijonov ljudi, ki so raztreseni širom po svetu. Pogovarjali so se v petih «uradnih» jezikih (v angleščini, eskimščini, samščini, španščini in švedščini) ter so razpravljali o kulturnem genocidu, o rasizmu, o pravicah do pašnikov in ribolova v rekah in jezerih ter sploh o vsem svojem družbenem, političnem in gospodarskem položaju znotraj državnih skupnosti v katerih žive.

Na koncu tridnevnega posvetovanja so sprejeli resolucijo, ki so jo poslali Združenim narodom, v kateri zahtevajo, naj se zemlja in voda, ki sta bili odvzeti v zadnjih stoletjih, vrneta njihovim zakonitim lastnikom, da bi jim tako omogočili življenje. Poslovili so se trdno odločeni, da bodo z informiranjem svetovne javnosti o svojem življenju vplivali na javno mnenje ter preko OZN tudi na posamezne države, ker menijo, da je boljše obveščevanje edina pot do narodne osvoboditve in afirmacije.

Ne glede na položaj posameznih skupin, je problematika domorodcev, kot se je izkazalo med razpravo, v mnogih ozirih skupna. Tu se govori predvsem o temeljnih človeških pravicah, se pravi pravic do zemlje, jezika in kulture ter sploh do vsega, kar izginja pod vplivom kolonizatorjev. Samo akcija in sodelovanje v svetovnem merilu bosta lahko rešila, kar je še ostalo.

Položaj južnoameriških Indijancev je bil v osredju pozornosti. Posebno težko stanje vlada v Boliviji, kjer 80 odstotkov prebivalstva sestavljajo Indijanci. Njihov delegat Constantino Lima — ki je sedaj v begunstvu pri severnoameriških Indijancih — trdi, da jih zatira bela manjšina. Pravi tudi, da po vsem svetu govorijo o Rodeziji, kjer je črni večini odvzeta vsakršna pravica, medtem ko o Boliviji, kjer je položaj podoben, vsi molčijo. Nihče na svetu se ne zanima za Indijance. Tudi v nekih »drugih« državah je stanje še slabše. Na kongresu so izrecno omenili Dominikansko republiko in Čile. Nekateri indijanski delegati so ostro kritizirali ZN, ki pošiljajo svoje komisije na kritična področja, toda po njihovih obiskih vse ostaja po starem. Martinez Cobe iz Ekvadorja, predstavnik ZN na konferenci je sprejel kritiko ter pojasnil, da «redke države priznavajo domorodcem njihove pravice, večina pa tega ne dela. Stanje je najhujše v Južni Ameriki ter si zato ZN prizadevajo, da bi si ustvarile točen pregled nad sedanjim stanjem.»

To stanje najbolje pojasnjuje dejstvo, da nekateri južnoameriški delegati niso pravočasno prišli v Kiruno, oziroma sploh niso prišli. Naročene in že vnaprej plačane vozovnice so izginile, medtem ko nekateri niso šli naprej od ZDA, kjer jim mejne oblasti niso dovolile prehoda. Predsednik svetovne zveze poglavar Georges Manuel iz Kanade je dejal, da so se proti njim zarotile močne sile, «ker ni samo slučaj, da bi prišlo kar naenkrat do tolikih nesporazumov».

Tudi Avstralija je kritično področje. V tej celini 350.000 domorodcev živi v rezervatih pod nadzorstvom belih. Njihov delegat Michael Muller, prvi človek tega naroda, ki je končal učiteljišče, opozarja da rezervate pogostoma upravljajo doseljenci, ki so zbežali iz Rodezije in Južne Afrike. Ti ljudje imajo neomejene pravice nad domorodci. Tako oni odločajo, kdaj bo treba kakega «nemirneža» prepeljati vklenjenega v verige v kak oddaljen rezervat. Čeprav so jim leta 1947 priznali avstralsko državljanstvo, so domorodci v državi Qeensland podvrženi nečloveškim pravilnikom. Beli, ki se pehajo za uranom in drugimi surovinami, jim jemljejo zemljo, rušijo svetišča ter vršijo nad njimi najrazličnejše pritiske. Vlada je v resnici zadnje čase delno izboljšala njihov položaj, toda kljub temu se čutijo še vedno zatirani. Muller pravi, da če se stanje ne bo izboljšalo, se ne more izključiti celo oboroženega boja.

Inuiti, ki so letos na srečanju v Warrlovu na Aljaski ustanovili svojo organizacijo Inuit Circumpolar Conference, trenutno delajo na krepitvi svojega aparata na področju, ki obsega 650 tisoč kv. kilometrov, to je na severozapadnem kanadskem ozemlju, na katerem bi Eskimi želeli ustanoviti svojo državo Inuitov. Njihov cilj je, da bi ohranili arktično naravo in svoj način življenja.

S to organizacijo tesno sodelujejo Grenlandijci, ki so od vseh Eskimov dosegli najvišjo raven samostojnosti ter pričakujejo samoupravo tekom dveh let.

Gostitelj konference, to je skandinavski Sami, so po mišljenju švedskega ministra za prosveto in vladnega zastopnika Sven Erika Wiksi[illegible]ma v najboljšem položaju v primerjavi z drugimi domorodci. Skandinavci Sami pa imajo nekoliko drugačno mnenje.

Trije njihovi predstavniki na konferenci so izjavili, da samo manjši del 80 tisoč pripadnikov samskega naroda, ki živijo na severnem Norveškem, Švedskem in Finskem goji kulturne tradicije. Večji del je že zapustil pastirstvo ter se vtopil v nordijsko družbo ter prevzel njene navade.

Sami priznavajo, da so v primerjavi z mnogimi drugimi narodi privilegirani, ker kadar žele, se lahko pogovarjajo s «svojo» vlado v Stockolmu. Vendar pa ostaja dejstvo, da jih civilizacija potiska nazaj. Da bi lahko preživeli iščejo neko obliko samouprave. Današnje stanje je tako, da morajo Sami vedno popuščati, kadar skupnost to zahteva pod izgovorom da gre za rentabilnost. Pod izgovorom pravic demokratične večine se zatira manjšina. Pri tem spominjajo, da so oni že imeli organizirano družbo še preden je Švedska postala enotna državna tvorba.

Čeprav je bilo na tej konferenci precej žolčnih izpadov, se je vendar večina sporazumela za mirno rešitev.

JOŽE CESAR V «OBČINSKI»

Za svojo novo razstavo, ki je bila to pot odprta prejšnjo soboto v občinski galeriji, je Jože Cesar izbral gotovo najboljša dela, olja, nekaj malih risb v črno belem in pa dober ducat barvanih zasnov za odrske scene iz dobe, ko je bil še scenograf našega gledališča. Le-te nas že ob vstopu, z vsebujočimi slovenskimi vpisi opozarjajo prvič, da je razstavljavec Slovenec, drugič pa nam bolje odkrivajo skrite vzgibe Cesarjevega likovnega uvodabljanja, kajti v njih vrihaja njegov značaj v zreduciranosti vulkansko razgibanih scenskih elementov najbolj do izraza. Tako se ob njih lahko spominjamo mnogih odličnih predstav od Cankarjevega Idealista do Rdeče kapice.

Razstava priča o neusahljivi in krepki moči ustvarjanja, tega našega slikarja, ki se bliža že svoji 70-letnici. So to pokrajine obalna mesteca, kompozicije in portreti naslikani z znano eruptivnostjo barv, ki jih slikar povstvarja svojemu značaju primerno. Tonsko nasičene in zelo žareče barve v svetlobah in žametno zagašene v teminah se zlivajo v stalno vznemirjenost, ki utripa tudi v sicer vsebinsko umirjenejših podobah širokih razgledov, vidno loči Cesarja od drugih naših zamejskih slikarjev. Ogled razstave pa je kot sprehod po naši zemlji in med našimi boli ali manj znanimi ljudmi ki jih tu podaja od mladega violinista do lastnega portreta. Različno kulturno-vplivno območje Trsta prav gotovo ni pogojevalo Cesarjevega ustvarjanja. Ono je raslo in se razvijalo iz njega samega, skladno s [illegible]čno klenim značajem, ki ne pozna, kot vsi vemo laskanja. To [illegible]žamo posebno v portretih žena, kar jim pa daje kljub temu poseben čar prisinega izgleda. Če sta tu Kras in morje, pa tokrat pogrešamo veličastnih razgledov slovenskih gora, ki jih slikar, vnet alpinist, tako občuduje in pa kak razgled po Trstu, kjer se je Jože Cesar rodil, živi in uspešno ustvarja ter tako potrjuje prisotnost naše kulturne dejavnosti v mestu, ki letos daje našemu slikarstvu že davno zasluženo priznanje z velikimi razstavami Černigoja in Špacala. Na sliki ob odprtju razstave.

M. BAMBIĆ

NA VLADNI PALAČI V BARCELONI ŽE VISI KATALONSKA ZASTAVA

S povratkom predsednika Generalitata nov zagon avtonomističnemu gibanju

Čeprav je njegova stranka dobila na volitvah le enega poslanca, Tarradellas predstavlja simbol v boju za narodno samobitnost

ŠPANIJA, poleti 1977 — V nedeljo, 11. septembra, se bo v Barcelono vrnil iz skoro štiridesetletnega izgnanstva v Franciji zakoniti predsednik katalonske deželne vlade Josep Tarradellas. Vrnil se bo potem ko so ga v glavno mesto Katalonije uradno povabili današnji demokratično izvoljeni predstavniki katalonskega ljudstva in ko je tudi osrednja španska vlada zagotovila, da se bo njegova funkcija predsednika katalonske vlade ohranila, vsaj do trenutka ko bo v novi španski ustavi zagotovljena deželna avtonomija.

Povratek Josepa Tarradellasa, starejšega politika, ki je že v desetih letih pred zmago Francisca Franca bil v prvih vrstah katalonskih politikov, ima za Katalonce velikanski pomen. Katalonci se, skupno z Baski in Galežani, borijo v pofrankistični Španiji za obnovitev deželnih avtonomij in povratek v letu 1939 izgnanega prvaka, jim daje še več moči v prizadevanjih za dosego te avtonomije.

Jose Tarradellas je bil v deželni vladi Katalonije, za časa republike, zelo čislan človek. Katalonci so namreč leta 1931, po volilni zmagi avtonomističnih sil v njih deželi, proglasili samostojnost. Umaknili so se kmalu nato to svojo zahtevo in dobili široko avtonomijo v sklopu španske republiške ureditve. Dobili so svojo vlado — Generalitat in smotrno upravljali to svojo avtonomijo do poslednjih dni španske svobode, dokler niso nacionalisti s silo strli republikanskih čet. Josep Tarradellas, pristaš takratne republikanske levice, «Esquerra repubblicana catalana», je bil nekaj časa predsednik Generalitata, večkrat pa minister v njej, tudi v letih vojne proti nacionalistom.

Ko so ti zasedli Barcelono in tudi preostali del Katalonije, se je Generalitat, ki ji je takrat načeloval Luis Companys, umaknila v Francijo. Companysov podpredsednik je bil takrat Tarradellas.

Francoski maršal Petain je leta 1940 Luisa Companysa izročil diktatorju Francu, ta ga je dal usmrtiti v sami Barceloni. Predsednik Generalitata je tako, upoštevajoč katalonske zakone, postal spet Josep Tarradellas in na tem mestu je ostal do današnjih dni.

Ker je bila njegova družina premožna, si je lahko kupil kmetijsko posestvo v srednji Franciji, v kraju Saint Martin Le Beau. Tu je z ženo Antonio spremenil delno opuščeno kmetijo v velik vinograd, ki mu daje letno 60.000 litrov vina. Kot ve povedati dopisnik barcelonskega lista «La vanguardia española», je posestvo dejansko vodila señora Antonia, Josep Tarradellas pa se je lahko posvečal politiki, t.j. vodenju katalonskih državnih zadev in združevanju katalonskih izgnancev.

Po letošnjih parlamentarnih volitvah 15. junija so v Kataloniji zmagale avtonomistične sile. Od 47 poslancev jih je Suarezova centristična koalicija dobila le devet, neofrankisti pa so se morali zadovoljiti z enim. Avtonomistični parlamentarci so se takoj sestali v palači Generalitata, sredi starega mesta — Barria v Barceloni in tam svečano izjavili, da se bodo v Madridu in povsod drugod borili za dosego deželne avtonomije. Izvolili so delegacijo, ki se je šla pogajat z vlado, sestavili pa so, že v začetku letošnjega julija, tudi delegacijo, ki je šla v Francijo k Tarradellasu.

Pogajanja katalonskih parlamentarcev s starim predsednikom deželne vlade so bila dolga. Mož je praviloma doumel pomen svečanega povratka v domovino, avtonomistične stranke pa so s svoje strani prav tako doumele pomen, ki ga ima za avtonomistična prizadevanja njegova umestitev v isti palači, kjer je v letih republike bila nastanjena Generalitat. Pogajanja so bila tudi v Perpignanu, glavnem mestu Katalonije, ki je v sklopu francoske države, nedaleč od državne meje med Francijo in Španijo.

Katalonski časopisi so sicer v letošnjem juliju precej pisali o nesoglasjih in tudi sporih med parlamentarcih raznih strank v Kataloniji. Nekdanja Tarradellasova stranka, t.j. Esquerra, je namreč na letošnjih volitvah dobila le enega poslanca. Ta stranka nima pravega mesta v današnji katalonski realnosti in se dejansko opira le na mitični spomin republikanskih let. Očividno gleda danes tudi katalonsko prebivalstvo bolj realistično na današnji čas. Socialistična volilna koalicija (Španska delavska socialistična partija PSOE Felipa Gonzalesa in socialistična partija Katalonije PSR) je dobila petnajst poslancev. Na drugo mesto se je postavila avtonomistična manjšinska stranka «Pacte democratic de Catalunya» z enajstimi poslanci. Tretji so bili z devetimi poslanci Suarezovi centristi, ki so tu občutili, kako se z njimi maščuje večinski volilni zakon, ki jih je precej «obdaroval» v ostalih pokrajinah Španije. Na četrtem mestu so z osmimi poslanci komunisti, ki so v Kataloniji samostojni od centrale: njih partija se tu imenuje «Partyt socialista unificat de Catalunya». Čeprav so tu šele na četrtem mestu, je treba vedeti, da so komunisti v vsej Španiji dobili dvajset poslancev, med katere je treba prišteti osem izvoljenih v Kataloniji. Dva nadaljnja poslanca sta dobili še krščanski demokrati, enega Esquerra de Catalunya in samo enega frankisti Frage Iribarna.

Prikaz položaja je nujen, da se razume zakaj socialisti, avtonomisti in komunisti podpirajo Josepa Tarradellasa, ki ima med današnjimi poslanci samo enega pristaša. Gre pač za uradno priznanje zakonite katalonske vlade in za prizadevanja za nadaljnjo dosego deželne avtonomije.

S palače Generalitata že dva meseca visi katalonska zastava. Enaka zastava visi z balkona nasprotne palače na istem trgu, t.j. s palače Ajuntamienta županstva. Brez dvoma se bodo čez nekaj dni zgrnili v Barcelono stotisoči iz štirih katalonskih provinc, t.j. iz Barcelone, Gerone, Tarragone in Leride, pa tudi prebivalci tistih provinc, ki so nekdaj spadale pod katalonsko državo, t.j. iz Balearskih otokov, pa iz provinc Valencie in Castellona kjer se katalonščina spet uveljavlja, čeprav ne brez odpora Kastiljancev.

Geslo «Volem l'Estatut» — «Hočemo ustavo», ki ga danes vidimo na nalepkah na barcelonskih avtomobilih in v izložbah trgovin, t.j. željo po ponovni uvedbi katalonske ustave iz leta 1931, bo s povratkom predsednika Generalitata dobil še večji zagon.

MARKO WALTRITSCH

PO DVEH MESECIH BOJA Z GORSKIMI VELIKANI

Uspešen zaključek slovenske alpinistične odprave «Hindukuš 77»

Nov slovenski ženski rekord: vzpon na 7350 m visok vrh

LJUBLJANA — Seznam pomembnejših alpinističnih dosežkov je letos iz tedna v teden daljši in še nič ne kaže, da bi bil lahko kmalu sklenjen. Sezona vzponov v evropskih gorah je sicer res že več ali manj končana, v domačih stenah pa še ne, čeprav je tudi res, da ni več take zagnanosti, kot je bila na začetku. Zato pa je poleg odprave «Hindukuš 77», ki se je vrnila včeraj, na poti po perzijskih gorah še radovljiška, odprava v Kenijo pa niti še ni odšla na pot.

Na pot je odprava «Hindukuš 77» odšla 7. julija popoldan, iz Kabula proti goram pa 25. julija. V Quazi Dehu so najeli 68 nosačev in 1. avgusta je na višini 4560 m že stal bazni tabor. Takoj naslednji dan so postavili tabor I (5350 m), tri dni kasneje tabor II (6300 m) in tabor III (6900 m) 8. avgusta. Še istega dne je trojica štartala proti vrhu. Zoran Bešlin je dosegel glavni vrh Nošaka (7492 m), Danilo Cedilnik in Viki Grošelj pa sta se ustavila na srednjem (7400 m). Dva dni za njimi sta bila na glavnem vrhu še Martin Gričar in Franc Šuštaršič, Peter Janežič pa je dosegel zahodni vrh (7350 m). Naslednji dan so bili na glavnem vrhu Andrej Grasselli, zdravnik Damijan Meško in Slavc Švagelj.

13. avgusta so spet začeli z vrsto vzponov. Marjan Brišar in Janez Marinčič sta tega dne dosegla srednji vrh, Šuštaršič pa naslednjega sam Kharpošte Jakhi (5698 m). 15. avgusta so opravili tudi prvi prvenstveni vzpon. Bešlin, Cedilnik in Grošelj so v enem zamahu (13 ur) preplezali ozebnik v južni steni Gumba-e-Safedu (6800 m), ki vodi na sam vrh. Za «slovensko smer» pa so zapisali naslednje podatke: 2000 m visoka stena, spodaj skala, potem penitentnost, naklon pa od 45 do 55 stopinj. Naveza Grasselli - Gričar - Švagelj pa je tega in naslednjega dne preplezala ozebnik (1300 m, 45 do 50 stopinj) desno od nove smeri, ki vodi na greben (prvi so ga prelazili leta 1974 alpinisti iz CSSR) ter prečila Gumbaz-e-Safed, na katerega se je po zahodnem grebenu (16. avgusta) sam povzpel še Šuštaršič. Naslednji dan je bil Slavko Hambergar na srednjem vrhu Nošaka, Slava Mrežar, Meško (že drugič v teh višinah) in Matevž Suhač pa na nekoliko nižjem zahodnem vrhu (ob tem moramo omeniti, da je Mrežarjeva s to višino — 7350 m — porušila slovenski ženski višinski rekord, ki ga je imela od avgusta 1967 Barbka Lipovšek - Ščetinin z vzponom na Pik Lenina, 7134 m). 19. in 20. avgusta so Bešlin, Brišar in Marinčič preplezali še «jugoslovansko smer» v jugozahodni steni Nošaka (1800 m, 50 stopinj, II - III), Cedilnik in Grošelj pa 19. avgusta «matičarsko smer» v Asp-e-Safed) — 800 m, 45 do 50 stopinj — potem pa sta prečila še celoten greben tega vrha, sestopila do tabora na 5200 m in se naslednjega dne povzpela še na Asp-e-Safed. Tega dne sta se na ta vrh povzpela še Cedilnik in Grošelj, Janežič in Šuštaršič pa sta opravila vzpon na Kharpošte Jakhi.

Po 20 dneh se je 20. avgusta vreme pokvarilo in dva dni kasneje so se začeli vračati.

Med Jadranskim in Črnim morjem

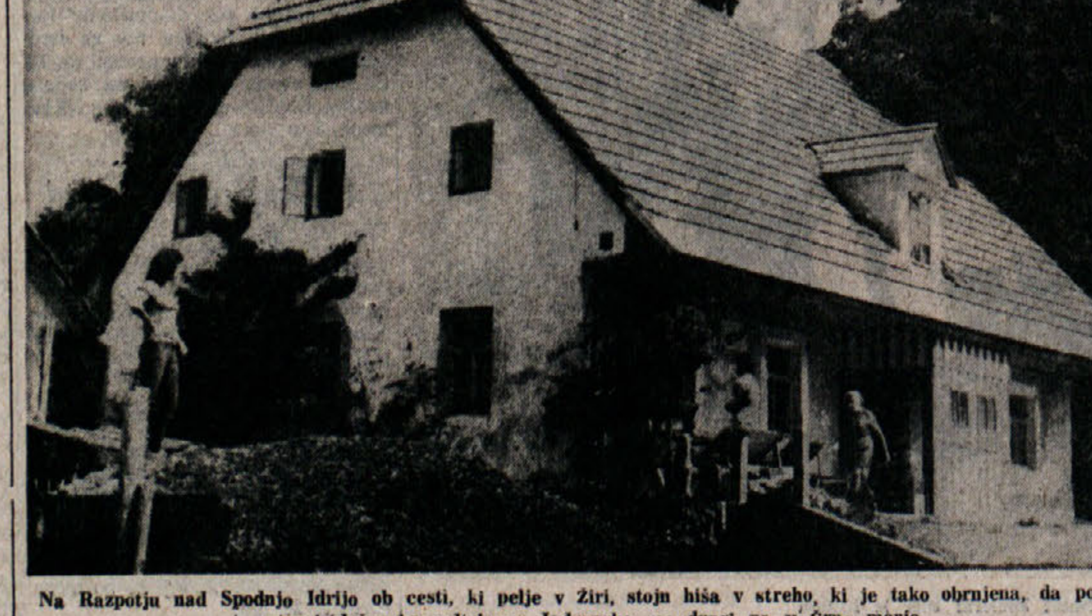

Na Razpotju nad Spodnjo Idrijo ob cesti, ki pelje v Žiri, stoji hiša v streho, ki je tako obrnjena, da po eni strani deževnica odteka v Jadransko, po drugi pa v Črno morje.

Je «Smoky» utegnil povzročiti levkemijo?

ATLANTA — V Združenih državah so naredili spisek 2.235 ljudi, ki so prisostvovali atomskemu poskusu, imenovanemu «Smoky». Ta poskus je bil opravljen pred dvajsetimi leti zato, da bi zdravniki lahko na tistih, ki so bili poleg, pozneje ugotovili, ali takšno žarčenje vpliva na nastanek levkemije.

Seznam ljudi, ki so bili prisotni pri «Smokyju», je dobil v roke center za kontrolo bolezni v Atlanti, ki bo zdaj poskušal najti vse te ljudi, da bi jih zdravniki pregledali. Akcijo je sprožila novica, da sta dve osebi s tega seznama dobili levkemijo in obtožili vlado, da je njuna bolezen posledica atomskega žarčenja, ki sta mu bili izpostavljeni.

MACKAY. — Avstralski znanstveniki so ugotovili, da sladkorni trs bolje raste, če polja mesec dni pred saditvijo vsaj enkrat v štirih ali petih letih posujejo z navadnim gradbenim cementom. Agronomi iz eksperimentalne postaje v Mackayu so izračunali, da po takšnem gnojenju pridelajo na enem hektaru zemlje za 44 odstotkov več sladkornega trsa kot sicer. Za svoja polja potrebujejo štiri tone navadnega ali portlandskega cementa na hektar. Predpostavljajo, da plodnost izboljšujeta magnezij in železo.

RADIO TELEVIZIJA

PETEK, 9. SEPTEMBRA 1977

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal

13.00 Argumenti: Za TV zaslonom
13.30 DNEVNIK
14.00 Otvoritev 41. «Fiere del Levante»
17.00 Chiavari: Plavanje
18.15 Kdo je na vrsti
I GATTI DI VICOLO MIRACOLI
18.40 Superstar: Benny Goodman
19.20 Zorro:
ZORRO IN BELA ZASTAVA
20.00 DNEVNIK
20.40 ČLOVEK, KI SE VRAČA OD DALEČ, 4. nadalj.
Jacques de la Bossière prizna svoji ženi, da je ubil Andrèja in da je to storil zaradi nje. Žena ne pomišlja ter se pridruži možu, da bi skupno kljubovala nevarnosti, ki jima grozi. Potem se skrivnostni dogodki vrstijo drug za drugim. Marta reši pred zastrupitvijo s plinom Francoisa. Sam Jacques pa je hudo ranjen s strelom v srce.
21.35 Ping pong
Soočenje z aktualnimi dogodki in problemi
22.10 Ponovno na sporedu: Teatro 10 - Glasbena oddaja
Ob zaključku DNEVNIK

Drugi kanal

13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
13.30 Vzgojna oddaja
18.15 Program za mladino
Teiva, film in Quaqquao, risanka
18.45 DNEVNIK 2 - Športne vesti
19.00 Zadnjo minuto
Scala reale
19.45 DNEVNIK 2 - Odprti studio
20.40 PETROLINIJEVO GLEDALIŠČE: GASTONE
V prvem dejanju Gastone Durville prepriča naivno in preprosto Lucio da zapusti svoj dom in zaročenca. V drugem dejanju pa nam avtor prikaže tipično vzdušje penziona za «umetnike», iz katerega pa se bo Lucia rešila. No in potem se Gastone znajde v zaporu zaradi tatvine in uživanja mamil. Gre za rezko dokumentacijo sveta, v katerem je Petrolini živel toliko let in iz katerega je povzel najbolj značilne poteze svojega dela.
21.55 Roberto Vecchioni v Auditorio A
23.00 PARTITA A DUE - prvo nadalj.
Celih deset tednov bo vsak petek na sporedu anketa o zasebnem življenju ljudi, ki so sicer znani javnosti zaradi političnega, družbenega, umetniškega in drugega delovanja, toda nihče ne ve, kdo je njihov zakonski drug. Serijo te ankete odpre danes časnikarka Anna Maria Mori, ki je intervjujala zakonski par Aniasi - Cresta. Aniasi je Furlan star 56 let ter je bil milanski župan od leta 1967 do 1976 ter je socialistični poslanec.
Ob zaključku DNEVNIK 2 - Zadnje vesti

JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana

18.28 Morda vas zanima: Marjetka Falk
19.00 OBZORNIK
19.15 Jazz na ekranu: KVARTET STAN GETZ
Ameriški saksofonist Stan Getz zgodovinsko in slogovno sodi med najbolj vidne predstavnike cool jazza, ki se je okrog leta 1950 pojavil kot obdobje po be-bopu. Njegovi začetniki in kasneje tudi glavni predstavniki so bili Lennie Tristano, Lee Konitz (nastopil je na festivalu leta 1968 v hali Tivoli), Warn Marsh in Gerry Mulligan.
19.43 Mozaik
19.45 ŽIVLJENJE V VAŠIH ROKAH, serija Sodobna medicina
Dve oddaji z naslovom «Življenje v vaših rokah» govore o prevenciji raka na dojki. Prva oddaja je tujega izvora — prejeli smo jo s posredovanjem Društva za boj proti raku. Drugo oddajo pa smo posneli v Ljubljani na Onkološkem inštitutu. Gledanje obeh oddaj priporočamo vsem ženskam — mladostnicam, mladim materam in ženam v zrelih letih, saj je s pravočasno preventivo mogoče doseči zavidljive uspehe in tudi morebitni rak je ozdravljiv.
20.05 CESTA IN MI
Oddaje «Cesta in mi» so pravzaprav kratke prometne razglednice, v katerih bomo spoznali nevarne točke na slovenskih cestah in se seznanili z zakonitostmi sodobnega prometa. V prvi oddaji bo spregovoril inšpektor Franc Štiherl iz Celja, mikrofon pa smo dali tudi vzdrževalcu ceste Niku Dergancu in inšpektorju Jožetu Grzetiču iz Kopra.
20.15 Risanka
20.30 DNEVNIK
20.50 Notranjepolitični komentar
21.00 Proslava ob 35-letnici Jugoslovanske vojne mornarice.
22.10 D. Guardamagna: KRIŠTOF KOLUMB, nadalj.
23.25 POLICIJSKE ZGODBE, serijski film
00.15 DNEVNIK

Koper

20.55 Otroški kotiček
21.15 DNEVNIK
21.35 KORZIŠKA OSVETA, film
22.55 Umetnost Bližnjega in Srednjega vzhoda:
Dežela izpod piramid
23.55 Glasbeni nokturno: Ludwig van Beethoven - Simfonija štev. 1 v C-duru

Zagreb

20.30 DNEVNIK
21.00 Proslava ob 35-letnici Jugoslovanske vojne mornarice
22.00 SERPICO, serijski film
23.05 Portreti: Claude Debussy

SVICA

19.30 Poletni programi za mladino
20.30 DNEVNIK
20.40 Parki v Veliki Britaniji
21.45 DNEVNIK
22.20 *Il concorso*, nanizanka
23.30 Ljudje in avtomobili

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 16.00, 18.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro; 8.05.9.05 Glasba in kramljanje; 9.30 Potresi v zgodovini naše dežele; 9.40 Koncert sredi jutra; 10.05, 11.35 Predpoldanski omnibus; 12.00 Glasba po željah; 13.15 Glasbeni almanah; 14.10 Roman v nadaljevanjih; 14.30 Glasba na našem valu; 15.35 Klasični album; 16.05 Od melodije do melodije; 16.30 Za najmlajše; 17.05 Deželni skladatelji; 17.20 Glasbena panorama; 18.05 Mednarodno pevsko tekmovanje «C. A. Seghizzi» v Gorici; 18.30 Domači zvoki.

KOPER

7.30, 8.30, 10.30, 12.30, 13.30, 14.30, 17.00, 17.30, 19.30, 21.30 Poročila; 8.00 Glasba za dobro jutro; 9.30 Plošče; 10.00 Z nami je. . .; 10.45 Glasba in nasveti; 11.15 Poslušajmo jih skupaj; 11.45 Orkester Robert Denver; 12.05 Glasba po željah; 12.40 Izletnik; 14.00 Družba in kultura; 14.10 Popevke; 14.35 Pismo iz. . .; 14.40 Mini juke-box; 15.00 Popoldanski koncert; Crash; 21.00 Glasovi in zvoki; 15.30 Italijanski zbori; 15.45 La Vera Romagna; 16.00 Mi in naši otroci; 16.15 Glasbeni program; 17.10 Poslušajmo jih skupaj; 17.40 Glasbeni notes; 18.00 Ob petih popoldne; 18.30 Primorski dnevnik; 18.45 Zabavna glasba; 19.00 Tops - pops; 19.35 Naši zbori pojo; 20.30 21.35 Rock party; 21.55 Kako se počutiš?; 22.35 Simfonični koncert.

RADIO 1

7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.00, 7.20 Glasbeno prebujenje; 8.40 Resna glasba; 9.00 Vi in jaz; 10.25 Komu zvoni. . .: 11.00 Hollywood med mitom in realnostjo; 11.30 Glasbeni program; 12.10 Drugi zvok; 13.30 Glasbeni program z Antonello Lualdi; 14.05 Vzgojna oddaja; 14.30 «Il tempo dei Trifidi», radijska igra; 15.05 Glasbeni program; 15.30 Glasbeni grehi; 16.15 E. . .state con noi; 18.35 Srečanje z VIP; 19.20 Večerni program; 20.10 Čudovit dan, radijska igra; 20.30 Diskoteka «OFF»; 21.05 Sodnikove sodbe; 21.35 Glasbeni zapiski; 23.05 Lahko noč.

SLOVENIJA

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 16.00, 19.00, 20.00, 23.00 Poročila; 6.15 Danes za vas; 7.20 Rekreacija; 7.50 Dobro jutro, otroci!; 8.20 Beseda na današnji dan; 9.08 Glasbena matineja; 10.05 Radijska šola; 10.30 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov; 11.40 Turistični napotki; 12.03 Po Talijinih poteh; 13.10 Z orkestri in solisti; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Pihalne godbe vam igrajo; 14.20 Zabavna glasba; 14.30 Priporočajo vam. . .; 14.50 Človek in zdravje; 15.05 Glasbena pravljica; 15.20 Naši umetniki mladim poslušalcem; 15.30 Glasba po željah; 16.30 Napotki za turiste; 16.35 Glasbeni intermezzo; 16.45 Naš gost; 17.00 «Vrtiljak»; 19.05 Mesta prijatelji; 20.20 Zabavna glasba; 20.35 Lahko noč, otroci!; 20.45 Minute z ansamblom Borisa Kovačiča; 21.00 Stop pops 20; 22.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 23.20 Besede in zvoki iz logov domačih; 0.05 Literarni nokturno; 0.15 Jazz pred polnočjo; 1.05 Ples; 2.03 Iz slovenske komornoglasbene literature; 2.30 Nočni znanci.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ugoden dan za dosego ciljev, ki so vam pri srcu. Ne odkrivajte svojih misli.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Skušajte z najbolj ustreznimi sredstvi braniti svoje interese. Bodite objektivni.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Razčistite čimprej zapleteno situacijo, ki ni v skladu z vašimi ambicijami. Razumevanje z ljubljeno osebo.

RAK (od 22.6. do 22.7.) S svojo širokosrčnostjo boste še bolj utrdili poslovne zveze. V čustvenem pogledu se bo vse najbolje razvijalo.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Proučite kritično svoj finančni položaj. Glede nekega razmerja ne bodite preveč optimistični.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Obljube, ki so vam bile dane, bodo izpolnjene. Ne skušajte vplivati na odločitev drugih.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Prejeli boste zagotovila, ki bodo zelo koristna za vašo poslovno organizacijo. Deležni boste ugleda.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Nekateri obiski in srečanja se bodo pokazali za izredno koristne. Odpovejte se nekoristnim razgovorom.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Sledite svojim zamislim, obenem pa ne potiskajte drugih v tvegane podvige. Nadzorujte svojo občutljivost.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Dan je primeren za intelektualne dejavnosti. Glede čustvenega vprašanja lahko upate na najboljše.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Vzdušje bo precej napeto, vendar v poslovnem pogledu vam je zagotovljen uspeh. V družini bodite previdni.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Dan bo zelo razgiban in bogat z nepredvidenimi dogodki. Sledite svoji zamisli in se ne ozirajte na mnenje drugih.

NOGOMET

PUNTARJEV MEMORIAL

DREVI NA PROSEKU MALI FINALE MED BREGOM IN POLISPORTIVO

Med polfinalno tekmo Primorec-Breg je sodnik Orsini ponovno neupravičeno oviral pri delu našega fotoreporterja

Drevi, s pričetkom ob 20. uri, bodo na Proseku odigrali mali finale za 3. mesto Puntarjevega memoriala med Pol. Opicino in Bregom.

Obe ekipi sta v polfinalnem srečanju nekoliko odpovedali. Pol. Opicina je podlegla Portualeju s 4:1, Brežani pa Primorcu s 4:0. Zato je razumljivo, da obe enajsterici žulita ta poraza in se hočeta maščevati ter se oddolžiti svojim navijačem, katerim morajo dokazati, da so bili ti spodrsljaji le slučajnost. Glede postav moštev bo Opicina po vsej verjetnosti igrala brez Pestrina in Privileggia (bil je izključen proti Gaji in zato ne more več nastopati na tem turnirju). Enaka usoda je doletela W. Kermca, ki je bil izključen proti Primorcu. Če bo za Kermca trener Brega Potasso našel rešitev, je bolj kočljivo vprašanje nadomestitve pri Opicini za strelca Privileggia, posebno pa za režiserja Pestrina. Danes bomo torej videli kako bosta trenerja rešila te težave, saj navijači obeh ekip čakajo takojšnjo rehabilitacijo, kar pomeni, da se danes na Proseku obeta zanimiv in izenačen dvoboj.

* * *

Primorec — Breg 4:0

PRIMOREC: Pavatich, V. Milkovich, Vergan (v 57. min. Štoka), Ciuk, Sosič (v 80. min. E. Kralj), W. Milkovich, M. Kralj I., Denich, B. Kralj, P. Kralj (v 25. min. Marko Kralj), M. Kralj II.

BREG: Ghersinich (v 62. min. L. Kermac), Bonazza, Krevatin, Dagri, Jež, Melon, Krizman, Cadenaro, Samez (v 46. min. Brzan), Klun (v 25. min. W. Krmec), Strnad.

STRELCI: v 1. min. M. Kralj I., v 25. min. M. Kralj I. iz 11-metrovke, v 34. min. Marko Kralj, v 51. min. M. Kralj II.

SODNIK: Orsini iz Trsta.

GLEDALCEV: 550.

Z visoko zmago nad Bregom si je Primorec priboril pot v finale Puntarjevega memoriala.

Srečanje se je začelo dokaj uspešno za Trebence, saj je že preden je potekla prva minuta igre M. Kralj I. presenetil Ghersinicha. To je seveda takoj spremenilo vse taktične razporeditve obeh trenerjev, predvsem pa presenetilo Brežane, ki se niso znašli. Postopoma so se vsekakor predstavniki dolinske občine organizirali in izgledalo je, da si bodo tudi opomogli. Vendar je zaradi prekrška v kazenskem prostoru nad M. Kraljem II. sodnik zadal drugi udarec Bregu, ko je dosodil 11-metrovko. Streljal je M. Kralj I. in Ghersinich je bil spet brez moči. Brežani se vsekakor niso vdali, toda devet minut kasneje so se znašli že s tremi goli v mreži. Praktično je bilo tu vsega upanja «plavih» konec. Igra je zato postala nekoliko živčna in je sodnik tik pred koncem polčasa izključil Denicha ter W. Krmca.

V nadaljevanju je premoč Primorca prišla še bolj do izraza, posebno po četrtem golu, ki ga je dosegel M. Kralj II. S prednostjo štirih golov so Trebenci lahko zaigrali bolj mirno in obenem bolj organizirano.

Ob koncu, seveda, ne moremo mimo neljubega dogodka, ki se je pripetil pred koncem prvega polčasa. Sodnik Orsini iz Trsta je namreč poslal z igrišča našega fotoreporterja M. Magajno, ki je kot po navadi slikal razne akcije na igrišču. Sodnik Orsini sicer ni novinec pri takih ukrepih, saj je že enkrat izgnal z igrišča našega fotoreporterja, kateremu pa je takrat izreklo vso solidarnost društvo Kras in pozvalo Magajno naj ne zapusti igrišče. Zaradi tega dogodka je bil takrat sodnik Orsini precej strog v svojem poročilu, saj je disciplinska nogometna zveza dosodila Krasu zgubljeno tekmo z 2:0. Je morda bilo tokrat vmes spet osebno maščevanje tega svojevrstnega sodnika ali pa ima Orsini pravilnik zase? M. Magajna vsako nedeljo prekroži po pet ali šest igrišč in svobodno slika le v primeru da ne sreča ... sodnika Orsinija. S tem v zvezi pa bi želeli imeti jasno pojasnilo odgovornih, to je nogometne zveze in zveze sodnikov. Obenem pa mislimo, da tudi organizatorji turnirja, katerim bi se seveda morale pridružiti vse naše ekipe, bi morali posredovati pri odgovornih, da se taki dogodki več ne ponovijo.

B. R.

Iztok Grgič je član Gajine nogometne enajsterice, pred kratkim pa je zmagal na Padrićah tudi v nočnem teku v okviru tamkajšnjega športnega tedna

ATLETIKA

PRED DVOBOJEM ITALIJA - MADŽARSKA

Včeraj objavljena imena članov obeh reprezentanc

Srečanje bo 13. in 14. septembra na «Grezarju» v Trstu

RIM — Italijanska atletska zveza je včeraj objavila seznam tekmovalcev, ki se bodo 13. in 14. septembra v Trstu spoprijeli z Madžarsko. Tekmovali bodo:

100 m, 200 m, 4x100 m: Caravani, Mennea, Curini, Farina, Rasori in Grazioli;
400 m, 4x400 m: Borghi, Tozzi, Zanini, Di Guida in Bianchi;
800 m: Di Guida in Ferrero;
1.500 m, 5.000 m, 10.000 m: Fava, Ortis, P. Selvaggio, Zarcone, Magnani in Iacona;
110 m ovire: Buttari in Liani;
400 m ovire: Brigante in Zorn;
3.000 m zapreke: Volpi in Scartezzini;
Skok v višino: Bruni in Da Vito;
Skok v daljino: Siega in Veglia;
Troskok: Piapan in Mazzuccato;
Skok s palico: Dionisi in D'Alisera;
Met krogle: Montelatici, Zecchi in Gropelli.
Met diska: Simeon in De Vincentis;
Met kladiva: Urlando in Bianchini;
Met kopja: Marchetti in Ghesini.

Madžarska reprezentanca pa bo nastopila z naslednjo postavo:

100 m, 200 m, 4x100 m: Gresa (10''3), Leopold (10''3, 21''52), Lukas (10''4, 21''60), Nagy (10''5), Baaby (10''5, 21''46);
400 m, 4x400 m: Hornyacks (47''3), Deak (47''3), Paroczai (48''0), Gergely (47''8);
800 m, 1.500 m: Zemen (1'47''4, 3'36''3), Otvos (1'49''2, 3'42''1), Hrenek (1'48''3, 3'39''5);
5.000 m: Mochacsi (13'45''8), Kispal (13'47''8);
10.000 m: Kekekjarto (28'26''4), Francsali (28'33''4);
110 m ovire: Bognar (14''0), Bobo 14''5), Bartha (14''2);
400 m ovire: Arva (51''3), Arati (51''7);
3.000 m zapreke: Mester (8'35''0), Kocsis (8'37''0);
Skok v višino: Kelemen (2,23 m), Jambor (2,14 m);
Skok v daljino: Kovesi (7,80 m), Kandar (7,62 m);
Skok s palico: Veisz (5,21 m), Mako (4,70 m);
Troskok: Bakosi (16,04 m), Kiss (15,51 m);
Met krogle: Farago (19,17 m), Szabo 18,03 m);
Met diska: Tegla (64,12 m), Segletej (60,84 m);
Met kladiva: Encsi (70,16 m), Tamas (69,02 m);
Met kopja: Faragi (90,40 m), Erdely (85,48 m).

KOŠARKA

V tržaški športni palači

Reprezentanca Italije danes s Hurlinghamom

Med «azzurri» bosta igrala tudi Tržačana Iellini in Vecchiato

Drevi bo gostovala v tržaški športni palači italijanska košarkarska reprezentanca, ki zaključuje priprave za EP, ki se bo pričelo 15. septembra v Belgiji. Njen nasprotnik bo Hurlingham, ki bo nocoj prvič nastopil v novi sezoni pred domačo publiko. Ljubitelji košarke bodo imeli tako lepo priložnost, da vidijo od blizu nekatere košarkarje, ki gotovo spadajo med najboljše v Evropi.

Mislimo predvsem na Marzoratija in Meneghina, ki že vrsto let redno nastopata v izbrani evropski selekciji. Poleg njiju bosta branila italijanske barve še Tržačana Iellini in Vecchiato, ki sta že v mladih letih zapustila Trst in odpotovala v Milan, kjer sta se dokončno uveljavila.

Kot je znano je italijanska reprezentanca v torek igrala proti goriškemu Pagnossinu in ga gladko premagala, v soboto pa se bo srečala s tretjim prvoligašem iz naše dežele, z Mobianom iz Vidma.

Tudi za Tržačane bo drevišnja tekma zelo važna. Številni navijači, ki so ob prvenstvenih tekmah vedno napolnili športno palačo, od ekipe tej sezoni mnogo pričakujejo. Trenerško mesto je letos prevzel Petazzi, ki je zamenjal Lombardija, vrste Tržačanov pa sta okrepila še Američan Paterno in Zorzenon.

Tekma bo v športni palači v Čarboli in se bo pričela ob 21. uri.

TENIS

FOREST HILLS — Na teniškem prvenstvu ZDA so včeraj odigrali četrtfinalnega kola. Med moškimi je Vilas premagal Tannerja s 3:0, v polfinalu pa se bo srečal z zmagovalcem dvoboja Solomon - Stockton. Zmagal je tudi Barazzutti, ki je ravno tako s 3:0 odpravil Gottfrieda. Italijan se bo v polfinalu srečal z zmagovalcem dvoboja Connors - Orantes.

ATLETIKA

NA MEDNARODNEM MITINGU

Tudi Stekić v Roveretu

ROVERETO — Dne 17. septembra bo v tem kraju mednarodni atletski miting «Palio città della Quercia», katerega se bodo udeležili poleg najboljših italijanskih atletov, z Menneo in Simeonijevo na čelu, še številni atleti iz drugih držav.

Med drugimi je svoj nastop že najavil evropski rekorder v skoku v daljino Nenad Stekić; tekmovala bosta tudi Poljaka Wzsola in Kozakievicz.

ZSŠDI

obvešča, da je nova telefonska številka 767304.

ODBOJKA

V PRIJATELJSKI TEKMI

BOR NUDIL RIJEKI ZAGRIZEN ODPOR

Naši fantje so kljub porazu s svojo igro zadovoljili - Ob koncu meseca povratno srečanje v Trstu

Rijeka — Bor 5:0
(9, 5, 9, 9, 12)

RIJEKA: Brozić, Vučković, Liverić, Crnković, Sršen, Berlot, Delać, Račeta, Milin in Perić.

BOR: Neubauer, Plesničar, Špacapan, Zadnik, Kodrič, Požar in Pečenko.

SODNIK: Kaić; zapisnikar: Stipančev.

Odbojkarji Bora so v sredo zvečer odigrali na Reki letošnjo prvo prijateljsko tekmo. Kljub temu, da so z Rijeko izgubili vseh pet setov niso razočarali. Tekmo so igrali po sedmih treningih in še posebej sta bili utrudljivi vadbi v ponedeljek in torek. Poleg tega so morali na igrišče z močno okrnjeno postavo in za nameček so igrali še na odprtem.

Pod silo razmer je bilo potrebno igrati sistem 5:1 in že tradicionalno slab sprejem je borovcem tudi to pot delal veliko preglavic. Po drugi strani pa je Rijeka že veliko bolje pripravljena, saj so pričeli z vadbo že 15. avgusta. Po enoletni odsotnosti je spet igral visoki Vučković, ki skupaj z izkušenim Brozićem sestavlja odličen tandem in to predvsem na mreži.

Po ne preveč spodbudnem začetku so borovci uredili svoje vrste in zaigrali dokaj zanesljivo, toda seta ni bilo mogoče osvojiti, kljub temu da so se približali na 11:9. Nekoliko slabši odpor so nudili razigranim domačinom v drugem nizu, ko so se morali zadovoljiti s petimi točkami. V tretjem delu igre so spet obtičali pri devetici. Ne glede na utrujenost pa so Tržačani igrali najboljše v zadnjih dveh in samo smoli lahko pripišemo, da jim ni uspelo izbojevati niza.

Sama tekma je več kot očitno pokazala, katerim igralnim prijemom bo potrebno v bodoče posvečati večjo pozornost.

Povratna tekma med tema ekipama bo 28. t.m. v Trstu. Slovenski odbojkarji so bili tudi to pot deležni lepega sprejema, pač tistega, ki ga zna Peršič vedno dobro in tovariško pripraviti.

G. F.

STRELJANJE

V SOBOTO V GRADIŠČU

Zelo uspelo mednarodno tekmovanje v organizaciji doberdobskih lovcev

Prireditev se je odvijala ekipno in posamezno - Šestdeset udeležencev

V soboto je bilo v Gradišču ob Soči mednarodno strelsko tekmovanje lovcev iz treh dežel: Slovenije, Koroške in Furlanije - Julijske krajine. Tekmovanje je potekalo posamezno in ekipno ter je zabeležilo izredno lep uspeh, saj se ga je udeležilo res lepo število članov zelene bratovščine iz vseh treh dežel.

Med posamezniki v streljanju na glinaste golobe (25 ploščic) so najboljša mesta zasedli tile tekmovalci:

1. Benko - M. Sobota	25
2. Grgar - M. Sobota	24
3. Bebaldo - Gradišče	24
4. Zanuttini - Gradišče	24
5. Leban - Nova Gorica 1	24
6. Trevisan - Gradišče	23
7. Šinigoj - Nova Gorica 1	23
8. Marinčič - Ljubljana	23
9. Ferluga - Doberdob	22
10. Trček - Ljubljana	22
11. Saksida - Nova Gorica 2	22
12. Bertok - Koper	22
13. Lecchi - Gradišče	22
14. Balaben - Gradišče 2	21
15. Krivec - Nova Gorica 2	21

Skupno je med posamezniki nastopilo kar 60 strelcev, ki so prišli še iz Trsta, Postojne, Kranja, Gorice, Bele krajine itd.

Zanimivo je bilo tudi ekipno tekmovanje, kjer so v vsakem moštvu nastopali po štirje strelci. To tekmovanje pa je dalo tak rezultat:

1. Gradišče 1	71
2. Murska Sobota	70
3. Nova Gorica 1	66
4. LZS Ljubljana	66
5. Koper	61
6. Gradišče 2	61
7. Nova Gorica 2	60
8. Postojna 1	57
9. Federcaccia Gorica	57
10. Bela krajina	52
11. Postojna 2	50
12. Gorica 1	45
13. Trst	43
14. Gorica 2	42
15. Doberdob	38
16. Kranj - Šenčur	37
17. Veliki Gaber	14

Tekmovanje je zelo uspešno izpeljalo Društvo slovenskih lovcev Julijske krajine iz Doberdoba.

PLAVANJE

NA ITALIJANSKEM DP

Guarducci 51''25

CHIAVARI — V prvem dnevu italijanskega državnega prvenstva v plavanju je Marcello Guarducci izboljšal evropski rekord na 100 m prosto. Progo je preplaval v 51''25 in tako za šest stotink izboljšal prejšnji rekord, ki je bil last Nockeja (ZRN).

Plavalke pa so izboljšale dva državna rekorda. Najprej je Cinzia Savi Scarponi preplaval 100 m prosto v 59''97. Prejšnji rekord na tej progi je pripadal isti plavalki z 1'00''47, ki ga je dosegla v jutranjih urah v predtekmovanju.

Drugi rekord je izboljšala Tiziana Bertolani, ki je 200 m hrbtno preplavala v 2'23''07. Prejšnji rekord je pripadal Roncellijevi s časom 2'23''45.

NOGOMET

V šestnajstini finale jugoslovanskega nogometnega pokala so dosegli naslednje izide:

Sarajevo - Budućnost	3:1
Rijeka - Partizan	1:0
Velež - Čelik	3:1
Leotar - Hajduk	0:2
Borac (Bl.) - Željezničar	6:2
Bačka - Zagreb	0:1
Trepča - Napredak	1:0
Dinamo (V.) - Tekstilac	2:1
Sutjeska - Sloboda	4:5
Bor - Slaven	3:1
Dinamo - Radnički	3:1
Crvena zvezda - Solin	6:3
Olimpija - Maribor	4:0

ATLETIKA

NA BALKANSKIH IGRAH

Bo Jugoslavija dvakrat tretja?

BEOGRAD — Včeraj je jugoslovanska atletska reprezentanca odpotovala v Ankaro, kjer bo od danes do nedelje na sporedu 36. balkansko atletsko prvenstvo.

«Plavi» so odšli pri moških na pot s precej pomlajeno reprezentanco, katere možnosti za dobro uvrstitev niso povsem jasne. Prvo mesto v tej konkurenci je že oddano Romuniji, medtem ko bo v boju za 2. mesto huda gneča: Bolgarija, Grčija in Jugoslavija startajo z dokaj izenačenih položajev in tako bi bilo verjetno najbolj realno, če bi «plavi» osvojili 3. mesto. Turki bodo skoraj gotovo zadnji.

Pri dekletih je položaj jasnejši. Kakovost romunskih in bolgarskih atletinj je taka, da Jugoslovanke proti njim nimajo kaj iskati. Ker so obenem Grkinje in domačinke mnogo slabše od «plavih», imajo tako Jugoslovanke tretje mesto dejansko že zagotovljeno.

Med posamezniki imajo največ možnosti da posežejo po zlatih kolajnah Stekič, Savič in Alebič, pri dekletih pa bi se lahko polastile kolajn le Pavličićeva, Lorencijeva in štafeta, glede na to, da je ekipa odšla na pot dokaj oslabljena, brez Hrepevnikove, Pergarjeve in Tomecićeve. Nekaj možnosti imata tudi Lovšetova in Šverceva.

NOGOMET

V TRADICIONALNI TEKMI

Stari proti mladim v nedeljo na Proseku

Tudi letos, kot vsako leto, bo v nedeljo, 11. septembra s pričetkom ob 17. uri na proseškem igrišču «Velika rouna» tradicionalna nogometna tekma med starimi in mladimi, to se pravi med poročenimi in neporočenimi. Tekma vzbuja tudi letos veliko zanimanje, saj se na Proseku že teden dni ne govori nič drugega, kot o tradicionalnem dvoboju. Mladi pravijo, da bodo starim nasuli mnogo golov, poročeni pa so bolj previdni in pravijo, da se bo to videlo šele na igrišču v nedeljo. Na remi upa seveda proseška godba, ki bo tudi letos, kot prejšnja leta, spremljala nogometaše eno uro pred tekmo s Proseka na «Veliko rouno». Po tradiciji, če se tekma konča z neodločenim izidom, je godba tista, ki stopi na voz, nogometaši obeh ekip pa ga morajo porivati od igrišča do vasi. Lansko leto so zmagali stari, mladi pa so porivali voz. Kdo bo letos zmagal pa bomo videli v nedeljo na igrišču «Velika rouna».

Postavi obeh ekip še nista znani. Po vsej verjetnosti ju bosta trenerja moštev objavila šele v nedeljo. Zabave, šal in smeha prav gotovo ne bo manjkalo na igrišču, zato bodo gotovo mnogi prišli v nedeljo na «Veliko rouno» gledat najzabavnejšo nogometno tekmo med starimi in mladimi, ali pa po domače med «rogarji» in «žagarji».

Po tekmi bo na vrtu za športnim sedežem Primorja večerja za obe ekipi. Zmagovalci si bodo lahko privoščili pečene piščance, poraženci pa, kot je že dolgoletna tradicija, fižol. Seveda ne bo manjkalo niti dobre kapljice.

H. V.

PLAVANJE

LONDON — Devetnajstletna kanadska plavalka Cindy Nicholas je včeraj postavila nov svetovni rekord, ko je v 19.55' preplavala Rokavski preliv v obeh smereh. Odplavala je iz Dovra in po 8.58' dosegla francosko obalo, nakar je brez vsakega počitka odplavala proti angleški obali, ki jo je dosegla po 10.57'

Prejšnji rekord je bil višji za celih deset ur.

OBVESTILA

ZAČETNIŠKI TEČAJ ZA UMETNOSTNO KOTALKANJE

V ponedeljek, 12. septembra, se bo ob 10. uri začel tečaj za umetnostno kotalkanje. Prijavijo se lahko otroci obeh spolov od sedmega leta starosti.

Vpis eno uro pred začetkom tečaja na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah.

Dosedanje udeležence začetniškega tečaja obveščamo, da se bo drugi del tečaja začel prav tako v ponedeljek, 12. t.m., ob 9. uri na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah.

* * *

SPK ČUPA IZ SESLJANA

sporoča, da bo jesenska društvena regata v nedeljo, 18. septembra, v Sesljanskem zalivu. Start ob 10. uri. Vpisovanje od 8. do 9. ure pri vpisni mizi, na društvenem prostoru v Sesljanu.

* * *

AO Bora in AK Levstik obveščata, da se morajo za deželno prvenstvo v troboju, ki bo v Gorici, zbrati za odhod:

DEKLICE - v soboto do 12.45 pri vhodu na glavno železniško postajo in

DEČKI - v nedeljo do 6.45 prav tako pri vhodu na glavno železniško postajo v Trstu.

* * *

ŠD SOKOL

obvešča, da se treningi za košarkarje letnikov 1965-1970 pričnejo v ponedeljek ob 17. uri, na odprtem igrišču v Nabrežini.

Obenem obvešča vse dečke teh letnikov, ki bi radi gojili košarko, da se javijo ob isti uri na igrišču, ali pa telefonsko na št. 200-186 (Savo Ušaj).

KOŠARKA

V PRIJATELJSKI TEKMI

Učinkovita igra «plavih» v Subotici

Visoko so premagali Partizana, čeprav so igrali brez Čosića in Delibasića

SUBOTICA — Jugoslovanska državna reprezentanca je v Subotici odigrala prijateljsko trening tekmo proti beograjskemu Partizanu. Pred 4 500 gledalci ga je premagala s 109:81, kar pa je najvažnejše, pokazala je boljšo in učinkovitejšo igro, kot na dosedanjih nastopih, čeprav je nastopila brez Čosića in Delibasića.

Čosić je še vedno precej izčrpan, tako da ga trener Nikolić sploh ni poslal na igrišče, Delibasić pa se je pred dnevi lažje poškodoval.

Najboljši v vrstah reprezentance so bili Kičanović (35 točk), Jelovac (16) in Jerkov (18), poleg njih pa še Dalipagić, ki je sicer odigral en polčas v Partizanovem dresu.

ŠD PRIMORJE

prireja

jutri, 10. in v nedeljo, 11. t.m. na vrtu za društveni sedežem

ZABAVNI VEČER

Igral bo ansambel The Lords. Delovali bodo dobro založeni kioski - jedačo in domačo kapljico.

NOGOMET

VOLGOGRAD — V prijateljski nogometni tekmi je SZ premagala Poljsko s 4:1. Tekmi je prisostvovalo 40 tisoč gledalcev.

* * *

BRATISLAVA — V prijateljski nogometni tekmi je ČSSR premagala Turčijo z 1:0.

* * *

GLASGOW — V tekmi za evropsko prvenstvo UEFA, za nogometaše pod 21. letom starosti, je v Glasgowu Škotska premagala Švico z rezultatom 3:1.

* * *

VZHODNI BERLIN — V prijateljski nogometni tekmi, ki so jo odigrali v vzhodnem Berlinu, je NDR premagala Škotsko z 1:0.

1.

Mitja Gorjup

Kitajski dnevnik

1. MAREC

Kakšna je ta dežela, ki deklarira najnaprednejše, najvišje ideje in ideale, podpira pa Pinochetovo hunto?

Končno zares potujemo. Kitajci so nam ponudili 3. marec kot najprimernejši datum. Mi smo ga seveda sprejeli. Bilo mi je kar nekam neprijetno, ko sem ljudem pripovedoval o načrtovanem potovanju. Zdelo se mi je, da vzbujam zavist. In tudi tedaj, ko je bila iskreno prijateljska, sem imel čuden občutek, kot bi storil nekaj neprimernega, kot bi me zalotili pri nečem nelepem, kar se tako ali drugače ne spodobi.

Potoval sem že v marsikatero deželo, a se nikoli nisem počutil tako. Pa tudi moja okolica ni nikoli reagirala na tak način. Kitajska je še vedno nekaj skrivnostnega. Kljub številnim knjigam, novinarskim zapisom, kljub že kar obilnim informacijam o ljudeh in dogodkih v tej deželi ogromnih razsežnosti in neslutenih možnosti, ohranja Kitajska še zmerom mik neznanega, skoraj prepovedanega.

Odločil sem se, da bom pisal dnevnik. Tudi pred potovanjem v Združene države Amerike sem ga nameraval pisati. Po potovanju, pa že tudi med njim, sem se tej misli odpovedal. Ko sem odhajal v Ameriko, sem imel vtis, da veliko vem o njej, vsaj prebral sem veliko o njej. Med potovanjem sem si nabral kopico vtisov, tudi zares doživetih. Prepričal sem se o marsičem. Toda, kako naj gradim globlje ocene na vtisih, sem se spraševal. Koga pravzaprav moji vtisi zanimajo? In tako nisem napisal niti vrstice. Se mi bo tokrat zgodilo ravno tako? Kaj pravzaprav vem o Ljudski republiki Kitajski? Malo, zelo malo. Bral sem Edgara Snowa, knjigo Han Suyin o Mao Ce-tungu; bral sem tudi Pearl Buckovo. Že dolgo se strastno trudim razumeti, kaj je sodobna Kitajska. Zdi se mi, da zunanje manifestacije različnih dogajanj kar dobro poznam. Poznam pomembnejše govore, važnejše deklaracije. Bo kitajska realnost to moje poznavanje potrdila? Bom kitajsko realnost sploh doživel, oziroma bo to, kar bom doživel tudi zares realnost?

Lani v jeseni sem bil na frankfurtskem sejmu knjig. Na tej ogromni razstavi, ki mora navdušiti, obenem pa do skrajnosti fizično in celo duhovno utruditi še tako utrjene ljubitelje tiskanega papirja vseh oblik in zvrsti, sem srečaval množice «evropskih Kitajcev». Bili so to mladi, dolgolasi, neurejeni fantje in nekoliko zanemarjena dekleta bistrih izrazov, inteligentne zunanjosti, ki so prodajali, reklamirali, navduševali ljudi za edini pravi, najboljši komunizem, za kitajski komunizem, seveda. Gledal sem jih in poslušal. Z žarom, ki ga lahko da samo mladost s svojo očarljivo nerazsodnostjo in neizkušenostjo, ki sprošča duha in daje poleta mislim, so opozarjali na socializem tako rekoč popolne enakosti in popolne svobode. Bilo je že na prvi pogled utopično. Ne smešno, smešno se mi ni zdelo. Toda za moj miselni svet je bilo vendarle vse skupaj tako iskreno naivno, da je delovalo celo privlačno. Enakost, Kitajska, Mao Ce-tnug, sem pa tja še Albanija. Želja zbuditi pozornost, pa ne narejena. Z neke vrste dostojanstvom so se predstavljali ti mladi ljudje, ki očitno verujejo v deželo sanj, kjer so vsi delavci, vsi delavci enaki, vsi enako svobodni in vsi enako srečni. Je to Kitajska, tista prava Kitajska? Vem, da ni. Vem, da ne more biti. Toda to moram doživeti sam, neposredno.

Preveč je stvari, ki jih ne razumem. Kakšna je ta dežela, ki deklarira najnaprednejše, najvišje ideje in ideale, podpira pa Pinochetovo hunto? Kakšna je ta dežela, ki vabi v goste Straussa, tega gromovnika evropske reakcionarnosti, obenem pa pomaga antikapitalističnim revolucionarjem vsega sveta? Kakšna logika sili velesilo Kitajsko, da nenehno napada Netovo Angolo, hkrati pa se v Afriki obnaša daleč najbolj altruistično in prijateljsko. Je spor s Sovjetsko zvezo tako zelo močan argument, da lahko zaradi njega postavlja na glavo vso logiko politične doslednosti in razumljivosti? Verjetno. Toda, ali je to tudi resnično v skladu z idejami marksizma in leninizma, na katerih sloni ali naj bi slonela kitajska doktrina in praksa?

Socializem in komunizem se danes v svetu gradita v različnih oblikah in na različne načine. Mi, Jugoslovani, imamo dovolj razlogov, da o tem ne dvomimo in da z vso gorečnostjo tudi branimo pravico vsakega do lastne zamisli in lastne poti v socializem. Vendar si ne morem kaj, da me ne bi ves čas spremljala misel, koliko bom kitajski socializem tudi zares razumel, ker očitno ne gre le preprosto za intrepretacijo Marxa in Lenina. Gre tudi za to, koliko je v vsem tem kitajskega, tistega, čemur bi lahko rekli kitajski način življenja in mišljenja; gre tudi za to, koliko kitajski temperament, zgodovina, življenjske razmere in življenjska filozofija objektivno nujno vplivajo na značaj kitajske komunistične izkušnje. In o tem vem resnično zelo malo. Poznam celo vrsto klišejev, ki smo si jih Evropejci izoblikovali v svoji egocentričnosti in bolestni samoljubnosti, ki nas silijo, da vse in vsakogar gledamo in razumemo le skozi svoje ustaljene predstave o življenju in ljudeh, kot da bi se ves svet začel in končal le z nami.

2. MAREC

Konflikti z dogmami so bili neogibni. Toda ali jih niso zamenjale nove dogme?

Sestali smo se na razgovor o Kitajski. Bilo je zanimivo in koristno. Očitno je, da smo vsi skupaj močno zainteresirani za čimboljši razvoj odnosov med našima državama. Naš obisk seveda nima državniškega pomena. Toda nesporno smo delček mozaika. Ta se razumljivo gradi počasi, postopno. Vendar nastaja; in tudi od oblike, velikosti in barve kamenčka, ki ga predstavljamo mi, bo odvisna celotna slika. Vznemirljiva odgovornost!

Popoldne sem bral kitajsko zgodovino, misli Mao Cetunga. Zanimivo in prijetno branje. Če kaj, potem mi je čedalje bolj jasno, da je bil veliki Mao predvsem kitajski kmet. Ves njegov miselni svet, vsa njegova politična filozofija, vsa taktika revolucije, vse je prežeto s položajem, miselnostjo in perspektivo kitajskega kmeta. Tudi spor s Stalinom, oziroma s kominterno nosi v sebi to resnico. Mao revolucije ni začel in z njo ni zmagal med kitajskim delavstvom velikih mest. Revolucija je bila dejanje kmečkih množic. Ko so te med krvavim pohodom, na primer, prišle pred Šanghaj in bi ga z lahkoto tudi zavzele, je Mao ustavil svojo vojsko. «Šanghaj ima 7 milijonov prebivalcev,» je tedaj dejal, «kako naj jih nahranimo, ko jih bomo osvobodili?» Kmečke množice so izbojevale proletarsko revolucijo Mao Ce-tunga takrat, ko je Stalin še vehementno trdil — in za njim, se razume mnogi drugi — da revolucijo lahko izbojujejo le delavci, to je industrijski proletariat. Ves poznejši razvoj Kitajske je šel v tej smeri. Konflikti z dogmami so bili neogibni. Toda, ali jih niso zamenjale nove dogme?

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6 PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82 - 57 23
Naročnina
Mesečno 2.500 lir — vnaprej plačana celotna 25.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 38.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 2,50 din, ob nedeljah 3,00 din, za zasebnike mesečno 35,00 letno 350,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 47,00, letno 470,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22207
Oglasi Trgovski 1 modulus (širina 1 stolpec, višina 43 mm) ob delavnikih 13.000, ob praznikih 15.000.
Finančno-upravni 500, legalni 500, osmrtnice in sožalja 250 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 100 lir beseda. IVA 14%. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročaje pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

NAPOVEDAN ZA PRIHODNJI TEDEN SESTANEK PREDSTAVNIKOV KPF IN PS

Francoski komunisti in socialisti bodo poskusili uskladiti stališča

Po zadnjih anketah naj bi ostrina medsebojnih polemik ne vplivala na bodoče volilne izide - Garaudy proti «liniji Marchais»

PARIZ — Prihodnjo sredo, 14. septembra, bo v Parizu «vrh levice», se pravi srečanje med najvišjimi predstavniki francoske komunistične in socialistične stranke, na katerem bodo skušali odpraviti sedanja nesoglasja ali vsaj omiliti ostrino polemike, ki šest mesecev pred volitvami pretresa odnose med KPF in PS. Sporočilo prihaja iz socialističnih krogov, kjer so tudi poudarili, da pred «vrhom» ne bo nobenega priravljalnega srečanja, kot so zahtevali komunisti.

Dejansko je polemika med obema levičarskima strankama dosegla tako ostrino, da se politični opazovalci sprašujejo, ali ima še kaj smisla govoriti o «združeni» levici, še posebno pa, ali se bodo čez šest mesecev uresničila predvidevanja, da bo levica premočno zmagala nad sredinsko koalicijo.

Za sedaj kaže, da ni polemika še vplivala na bodoče volilne rezultate: prav včeraj je namreč ugledni «Figaro» objavil izsledke raziskave javnega mnenja, po katerih bo levica kljub notranjim sporom dosegla 53 odstotkov glasov, sedanja vladna večina pa 47. Po drugi strani pa je zanimiv tudi podatek o naraščajočemu pesimizmu levičarskih volivcev, ki ne verjamejo v možnost zmage. Na prejšnji anketi, ki so jo izvedli pred tremi meseci, je 47 odstotkov anketiranih izrazilo prepričanje, da bo zmagala levica, samo 27 odstotkov pa je verjelo v zmago sedanje večine. Nova anketa je pokazala, da se je to razmerje obrnilo: 36 odstotkov verjame, da bo sedanja vladna koalicija ohranila večino glasov, medtem ko je le 32 odstotkov vprašanih izrazilo mnenje, da bo levica vendarle prevladala.

Pač pa se niso spremenili podatki o odstotkih glasov, ki bi jih prejela vsaka posamezna stranka. Kot je pokazala že prejšnja anketa, bi komunistom pripadlo 20 odstotkov glasov, socialisti bi skupaj z levičarskimi radikalci prejeli 31 odstotkov, dva odstotka pa bi zbrali PSU in skrajna levica. V sredinskem taboru naj bi si golistična stranka bivšega premiera Chiraca zagotovila 23 odstotkov, republikanska stranka predsednika Giscarda D'Estainga 19, pet odstotkov pa naj bi šlo centristom in radikalcem Servana Schreiberja.

Bivši ideolog francoske komunistične partije (iz katere pa je bil izključen leta 1970) Roger Garaudy je včeraj v intervjuju izjavil, da bo «Marchaisova linija pokopala KPF». Če francoska partija ni več najmočnejša francoska stranka, niti ne največja opozicijska stranka, je to zaradi stališč, ki jih je vsilil Marchais, je polemično dodal filozof. Krepitev PS — je še dejal — je nujna in zaželjena, toda KPF bi lahko zabeležila še večjo okrepitev, ko se ne bi kar tako znebila svojih načel ter bi se držala treznih stališč. (tm)

Bo Maria A. Macciocchi prejela izkaznico KPI?

RIM — Nedavno polemiko skupine francoskih izobražencev, ki so podpisali Sartrov manifest proti «zatiranju v Italiji», katerega naj bi bil kriv «režim zgodovinskega kompromisa» je ponovno pogrela pisateljica Maria Antonietta Macciocchi, ki je rimsko sekcijo, kateri je doslej pripadala (čeprav živi že nekaj let v Parizu) vprašala, naj ji obnovi izkaznico KPI. Macciocchijeva je ena izmed podpisnic «Sartrovega manifesta» in trdi, da se ne strinja s politiko KPI, hoče pa preveriti, ali so komunisti «zreli za pluralizem».

Na drugi strani komunisti poudarjajo, da je KPI «enotna politična sila», ki se zavzema za pluralizem, vendar tako, da si lahko vsak izbere svojo stranko, ne misli pa na obstoj struj v lastni stranki. Zato je rimska sekcija KPI povabila Macciocchijevo na članski sestanek, na katerem bodo obravnavali njen primer. Slednja je vabilo nekako sprejela, čeprav postavlja pogoj, naj bo članski sestanek javen ob prisotnosti časnikarjev, češ da hoče «postaviti KPI na zatožno klop».

DAMASK — V zadnjih 24 urah so v Siriji zaznamovali 40 novih primerov kolere, s čimer se je njihovo skupno število po junijskem izbruhu epidemije dvignilo na 1937. Bolezni je podleglo vsega 61 oseb.

V Jordaniji in Libanonu so našteli 60 oziroma 4 primere.

ANCONA — V kraju Torrette di Ancona je našel grozno smrt 41-letni delavec Arduino Maggiori, ki ga je zmečkal kopalni stroj.

NEPRIČAKOVAN SKLEP VOJAŠKIH PREISKOVALNIH SODNIKOV

Še dva karabinjerja aretirana zaradi bega zločinca Kapplerja

Gre za stotnika Capozzella, ki je poveljeval stotniji Celio, in karabinjerja Giovagnonija - Župani odlikovanih mest zahtevajo jasnost

RIM — Še dva karabinjerja sta od včeraj v zaporu pod obtožbo, da sta vsaj delno odgovorna za pobeg nacističnega krvnika Herberta Kapplerja iz rimske vojaške bolnišnice Celio. Vojaški sodniki, ki vodijo preiskavo o begu, so ukazali aretirati še stotnika Norberta Capozzella, ki je poveljeval stotniji Celio in je bil odgovoren za zastraženje vojaške bolnišnice, po Kapplerjevem begu pa je bil premeščen v Neapelj, ter karabinjerja Giuseppeja Giovagnonija, ki je skupaj z že aretiranima Falsom in Pavonejem imel nalogo, da straži hodnik, kjer je bila soba krvnika Ardeatinskih jam.

Stotnik Capozzella je obtožen kršitve ukazov, ker da je v nasprotju z navodili, ki jih je prejel od nadrejenih, sklenil ukiniti nekatere izmene stražnikov, predvsem pa je ukinil stražo na dvorišču pred bolnišnico. Karabinjerja Giovagnonija pa vojaški sodniki dolžijo istih kaznivih dejanj, katerih sta bila obtožena karabinjerja Falso in Pavone: namreč nespoštovanja navodil in oddaljitve od službenega mesta.

Capozzella je star 37 let ter je prevzel vodstvo stotnije Celio šele pred enim letom. Kot kaže, mu očitajo predvsem, da je «napačno tolmačil» ukaze, ki jih je dal poveljnik karabinjerjev gen. Mino na osnovi navodil ministra Lattanzia. Naloga stražarjev naj bi bila namreč dvojna: po eni strani preprečiti morebitne atentate proti nacističnemu zločincu, po drugi pa onemogočiti njegov beg. Vojaški sodniki naj bi prišli do zaključka, da si je častnik vzel zelo k srcu prvo nalogo, prezrl pa je drugo, morda v prepričanju, da je Kappler preveč bolan, da bi lahko poskusil zbežati.

Branilec dveh karabinjerjev, ki so jih najprej aretirali, odv. Trovato, je medtem včeraj spet zahteval izpustitev na začasno svobodo karabinjerja Pavoneja, katerega zdravstveno stanje naj bi se v zaporu tako poslabšalo, da je mož shujšal za celih 12 kilogramov. Pavone je bil že za nekaj dni sprejet v vojaško bolnišnico Celio, toda kmalu so ga odslovili ter se je moral vrniti v vojaški zapor v Forte Boccea.

Zanimiva pa je tudi druga zahteva odv. Trovata, namreč zahteva po zaplembi zapisnika zaslišavanja karabinjerja Falsa, ki sta ga opravili dve še neidentificirani osebi ob navzočnosti obrambnega ministra Lattanzia. Do tega dokaj čudnega zaslišavanja je prišlo kmalu po Kapplerjevem begu in še pred aretacijo obeh karabinjerjev.

Država mora dati jasen in odločen odgovor na vsa vprašanja, ki jih je odprl Kapplerjev beg. To zahtevo so včeraj orisali predsedniku vlade Andreottiju župani mest, odlikovanih zaradi vojaških zaslug, ki jih je ministrski predsednik sprejel v palači Chigi. Delegacija županov je nato obiskala Montecitorio, kjer jo je sprejel predsednik poslanske zbornice Ingrao, ter palačo Madama, kjer se je sestala s podpredsednico senata Tullio Carettoni. Tudi predstavnikoma parlamenta so župani izrazili upanje, da bo skorajšnja razprava v poslanski zbornici prispevala k osvetlitvi še nejasnih okoliščin pobega nacističnega zločinca.

V zvezi z zasedanjem poslanske zbornice, na katerem bo sam Andreotti odgovoril na razna poslanska vprašanja o «aferi Kappler», moramo še zabeležiti, da se danes sestane konferenca načelnikov parlamentarnih skupin, da bi odločala o poteku razprave. Z več strani so izrazili željo, da bi ne bilo nikakršnih časovnih omejitev, tako da bi diskusija lahko opozorila na prav vse aspekte zapletene afere. (tm)

Svečana proslava prve obletnice Maocetungove smrti

PEKING — Na tisoče Kitajcev se je na predvečer prve obletnice smrti velikega voditelja Maocetunga oddolžila njegovemu spominu s šopi pisanega cvetja, ki so jih polagali na spomenik narodnim herojem sredi prostranega trga Tjenanmen.

Za današnji dan pa je predvidena izredno slovesna komemoracija, na katero pa niso povabili nobenega tujega diplomatskega predstavnika, vendar pa jo bosta oddajala tako radio kot televizija. Ob tej priložnosti bodo na trgu Tjenanmen odprli tudi mavzolej, kjer bodo izpostavili Maocetungovo truplo.

GENOVA — Na avtocesti Genova-Savona se je smrtno ponesrečil 26-letni trgovski potnik iz Codroipa v videmski pokrajini Paolo Pasetti.

GOSPODARSKO PISMO IZ LJUBLJANE

KAKO REŠITI KRIZO Z MESOM?

LJUBLJANA — Zviševanje življenjskega standarda prebivalstva pomeni hkrati tudi spremembe v strukturi prehrane. Že sedaj lahko trdimo, da obstaja določena povezanost med višino osebnega dohodka, izobrazbo in s tem poznavanje biološke vrednosti hrane in samo prehrano. Značilno za skupine, ki so v vrhu lestvice dohodkov, je manjša potrošnja masti, ogljikovih hidratov na račun večje porabe mesa in naspoloh proteinov. Vendar pa se ta premik v strukturi prehrane ne opaža le pri teh slojih prebivalstva, ampak je ta tendenca očitna nasploh.

Slovenija se v zadnjem razdobju stalno srečuje s t.i. mesnimi krizami, ki pa niso posledica nezmožnosti naših kmetijskih proizvajalcev, temveč le odgovor na takšne ali drugačne cene. Začarani krog se vrti venomer od odkupnih do prodajnih cen, od tega, da so kmetijski proizvajalci zaradi nizkih odkupnih cen in hkrati previsokih cen krmil nestimulirani, do tega, da klavnice po njihovih izjavah poslujejo z izgubami. Cene pa so administrativno dogovorjene in se ne spreminjajo po ekonomskih načelih, zaradi prepotrebne zaščite potrošnikov. Komu verjeti pri stalnem nihanju cen je večkrat vprašljivo, še zlasti pa če vemo, da kmetijski proizvajalci glede na cene preusmerjajo proizvodnjo mesa in tako s staležem živine vnaprej odločajo o položaju cene mesa na trgu. Podobna je situacija pri klavnicah, ki zaradi nižjih prodajnih cen, mesa ne prodajo ampak ga predelajo v suhomesnate proizvode in konzerve, kjer so cene ugodnejše, ali pa ga za ustrezno obdobje spravijo v hladilnice. Mesne krize se delno rešujejo z intervencijskimi uvozi iz tujine, zlasti iz vzhodnih držav, delno pa z uvozom živine iz drugih republik.

Takšen je kratek, nekoliko poenostavljen opis stanja na našem mesnem trgu. Tudi v letošnjem letu se namreč srečujemo s podobno situacijo, saj se večkrat dogaja, da ni svinjskega mesa niti za zdravilo, tudi sedaj, ko je bila opravljena «korekcija» cen. Eden od elementov, ki kažejo vstop mesa, je nedvomno zakol živine v klavnici, saj le-ta pri nizkih odkupnih cenah močno pada. V drugem četrtletju letošnjega leta smo zaklali 10890 ton goved, od tega 2.548 ton baby beef, 8.838 ton prašičev in 10.129 ton perutnine. Nasproti enakemu obdobju lani se je tako živa teža zaklanih goved zmanjšala za 3 odstotke, živa teža zaklanih prašičev se je zvečala za 16 odst., perutnine pa za 15 odst. Sodeč po teh številkah bi morala biti situacija v mesnicah kar ugodna za potrošnika vsaj po izbiri, če že ne po cenah. Če dodamo, da smo v obdobju april - junij iz drugih republik uvozili še 1.088 ton goved in 4.885 ton prašičev in da je bil istočasno ustavljen ves izvoz svinjskega mesa, ob poizkusih intervencijskega uvoza svinjine iz tujine, pa bi morali ugotoviti, da je bila situacija še kar «prašičje» rožnata. Vendar le-ta do mesnic ni prihajal v zaželenih količinah. Ob zvišanih cenah so se pulti sicer napolnili z mesom vendar ne v pričakovanem obsegu in potrošniki, ki so že navajeni teh iger z mesom, pričakujejo dodatne zahteve po korekcijah cen, ki jih bodo seveda sami najbolj občutili.

Kakšen bo položaj na mesnem trgu v naslednjih mesecih je težko predvideti, čeprav lahko ugotovljamo, da ne bo ugoden, na podlagi predvidene oddaje pitane živine v tretjem četrtletju.

Kmetijske družbene organizacije predvidevajo občuteno zmanjšano oddajo vse živine, goved (za 23 odst. manj), prašičev (28 odst. manj) in celo za 7 odst. manj perutnine. Odkup iz proizvodnega sodelovanja z individualnimi kooperanti se ne bo zmanjšal po predvidevanjih v takšni meri, z izjemo prašičev.

Ob tako črnogledih napovedih nam ostaja, da pokrijemo potrebe po mesu, ki so čedalje večje, kakor smo omenili v začetku, le s perutnino, ali pa z ostalimi proteini. Nekaj pa je nesporno: v času dohodkovnega povezovanja postaja nedopustno, da so možna takšna nihanja in pritiski na cene mesa. Ob tem ko govorimo o urejeni preskrbi potrošniških centrov — zlasti živilskih trgov je nedvomno nujno potrebno govoriti in dogovoriti stalno preskrbo z mesom, ki ni luksuz, temveč vsakdanja potreba delovnega človeka.

K. B.

NIČ KOLIKO JETRNIH IN ČREVESNIH VNETIJ OD APULIJE DO SICILIJE

Nezadržen pohod kužnih bolezni na jugu države

Položaj je zlasti težak v Caltanissetti - Več primerov salmoneloze tudi v Bergamu

CALTANISSETTA — Higiensko - zdravstvene razmere na italijanskem jugu se od dneva do dneva slabšajo v brk zagotovilom določenih krajevnih oblasti, da jim je uspelo zajeziti endemične bolezni, kakor hepatitis (vnetje jeter), tifus in salmonelozo. Razloge tega gre iskati v birokratskih zapletljajih, ki zavirajo uresničevanje tudi najnujnejših posegov za preprečitev nadaljnjega širjenja okužb, sicer pa v širšem smislu kronični zaostalosti prizadetih območij.

Siromaštvo prinaša vsakovrstne bolezni kajti družine so nagnetene v nekaj kvadratnih metrih stanovanja, če ga lahko sploh tako imenujemo, primanjkujejo jim najosnovnejše higienskosanitarne naprave.

Z druge strani se nesrečniki nalezejo, denimo, tifusa z okuženo vodo pa tudi s kopelmi v onesnaženih morskih vodah. Tedaj ne ležejo na bolniško posteljo le siromaki, temveč lahko vsakdo. Krivdo za to pa gre iskati v pristojnih oblasteh, ki ne skrbijo za ureditev vodovodov ter odstranjevanje nesnage z morske gladine oziroma napeljujejo mestoma odtočne kanale kar v neposredno bližino plaž.

Kužne bolezni razsajajo od Apulije do Sicilije, zlasti kočljiv je položaj v Caltanissetti na otoku. Tu so včeraj sprejeli v bolnico nova bolnika, sicer 59-letno žensko zaradi jetrnega vnetja in 19-letnega fanta zaradi trebušnega tifusa, ki ga povzroča baccillus typhi. Mladi biva v ljudski četrti Santa Flavia sredi mesta, kjer so doslej zaznamovali že številne kužne primere, ženska pa v novem mestnem predelu, kjer se do včerajšnjega dne bolezen še ni pojavila.

Policija je medtem predložila namestniku državnega pravdnika prvo poročilo o higienskosanitarnem položaju, iz katerega naj bi bilo razvidno, da ni «posebnih odgovornosti» za razvoj okužb, temveč gre te pripisati «naključnemu sosledju mnogoterih povzročiteljskih dejavnikov». Dokaj zapletene besede, ki nekam sumljivo zvenijo, če upoštevamo, da sovpada poročilo z izbruhom afere okoli smrti komaj štiri dni starega Rosaria Mantioneja dne 22. julija. Prav tedaj se je začela epidemija, pri čemer se porajajo zanimiva vprašanja. Čemu so pristojni dejavniki opozorili občinsko upravo na nevarnost okužb šele 10. avgusta: čemu so se prvi pregledi vode iz z iztrebki onesnaženega vodovoda pričeli šele teden pozneje, itd. Na dlani je, da je bilo izgubljenega precej dragocenega časa, še več pa ga bo izgubljenega, ker po dveh mesecih od izbruha kužnih bolezni še vedno niso bili uresničeni obljubljeni ukrepi — razkuženje najbolj prizadetih mestnih predelov, odprtje nove bolnišnice Sant'Elia (zdajšnja je prenatrpana, tako da ni v njej prostora niti za najresnejše primere), preureditev greznic in odtočnih cevovodov idr.

Pri pregledu otročičkovega blata, ki ga je opravil neki zaseben zavod, so odkrili prisotnost salmonel, to je skupine bacilov TPE, se pravi tifusa, paratifusa in enteritisov, ki so povzročitelji črevesnih vnetij; dete je dejansko podleglo salmonelozi, kar je zavod že avgusta sporočil vodstvu bolnice, vendar zaman.

Komunistični predstavniki so od sicilske deželne uprave zahtevali v posebni resoluciji, da v sodelovanju z državno oblastjo poskrbi za ustreznejše družbene infrastrukture, za razkuženje zgodovinskega mestnega središča in za čimprejšnje odprtje nove bolnice — zdajšnja bolnišnica je pravzaprav postala že «nosilka okuženj».

Nič boljši ni položaj drugod na otoku, kot npr. v Agrigentu, Ragusi in Portu Empedocle. Hepatitis in tifus sta se pojavila, kakor rečeno, tudi v Apuliji, tako so v pokrajini Foggia našteli od začetka leta do konca avgusta 416 primerov vnetja jeter, 7 paratifusa in 115 tifusa.

Poprej omenjena salmoneloza se ne pojavlja le v južnih krajih, temveč so v poslednjih treh dneh zaznamovali 23 okuženj tudi v pokrajini Bergamo. Zdravstveni dejavniki še niso mogli ugotoviti, če gre za tifusno obliko, prevladuje pa mnenje, da. Bolezen naj bi se razširila z onesnaženo vodo po zadnjih neurjih; v njej so namreč odkrili bacterium coli.

Omenili smo, da napadajo vse te bolezni v prvi vrsti najrevnejše sloje in statistika je pokazala, da odpade nanje v resnici najmanj 80 od sto ugotovljenih primerov. Okužbe se od leta do leta neprestano in zaskrbljivo množijo, kar je razvidno že iz ustreznih podatkov za samo Caltanissetto, ki ponazarjajo stopnjevanje tifusnih obolenj v zadnjih petih letih: 1973 — 20 primerov; 1974 — 34; 1975 — 112; 1976 — 64 ter 1977 — 102, od teh 35 med januarjem in junijem in 67 od začetka julija do danes (s 15 primeri hepatitisa vred). (dg)

Rodezija zavrnila vojaški del mirovnega načrta

SALISBURY — Britansko - ameriški načrt za mirno rešitev rodezijskega vprašanja je osem dni po uradni objavi dobil prvi odločen in uraden negativni odgovor. Zavrnitev se sicer nanaša na del dokumenta, in sicer ravno na točko, ki je že od vsega začetka doživela največ nasprotovanj in ki ureja sestavo bodoče vojske svobodnega Zimbabveja.

Rodezijski rasistični premier Smith je predlog, da bi večino rodezijskih vojaških sil sestavljali pripadniki osvobodilnega gibanja že ob obisku britanskega zunanjega ministra Owena in ameriškega predstavnika pri OZN Younga v Salisburyju označil za «blaznost», vendar je z uradno zavrnitvijo počakal več dni in jo prepustil obrambnemu ministru Partridgeu. V imenu rasističnega režima je obrambni minister še enkrat zagotovil beli manjšini da Salisbury nikakor ne namerava razpustiti svoje vojske in sestaviti novo s «teroristi».

Skoraj neprekinjeno pa se ob mejah Rodezije z Bocvano in z Zambijo vrstijo manjši spopadi, o katerih pa so poročila precej skopa in popolnoma protislovna. Salisbury je odločno zanikala, da bi rodezijske sile napadle bocvansko vas Pandamatenga, obenem pa obtožila bocvansko, zambijsko in še mozambiško vlado, da «zelo aktivno» podpira «teroristične bande» Nkoma in Mugabeja.

Še nekoliko dlje pa je šel časopis «Rhodesia Herald», ki zatrjuje, da Zimbabvejevo osvobodilno vojsko, ki naj bi v Zambiji štela okoli 3.000 mož nedaleč od Lusake vežba približno 250 kubanskih vojaških svetovalcev. Ob tem dodaja, da so to prve novice (prišle pa naj bi v Salisbury iz zelo zanesljivih virov) o prisotnosti Kubancev v Zambiji, medtem ko naj bi bila njihova prisotnost v Mozambiku «nikakršna novost». (bp)

Švicarski zdravniki zahtevajo ponoven pregled Petre Krause

NEAPELJ — Sodišče je ugodilo zahtevi švicarskih oblasti, da se italijansko - nemška anarhistka Petra Krause pred procesom dne 18. t.m. v Wintherthuru podvrže posebnemu zdravniškemu pregledu v Švici. Sodni medicinski izvedenec naj bi ugotovil, ali Petrino zdravstveno stanje dovoljuje ženski potovanje oz. prisostvovanje obravnavi.

Krausejeva je bila, kot znano, zaprta 28 mesecev v samici švicarske jetnišnice, nedavno pa so jo končno izročili Italiji. Iz kaznilnice v Pozzuoliju, kamor so jo vtaknili takoj po prihodu, so jo sprejeli v bolnišnico, potem ko so ji dovolili 25. avgusta začasno na svobodo. Sedaj je morala v drugo bolnico v Neaplju, ker se ji zdravstveno stanje ni kaj prida popravilo.

Lov na čarovnice

RIM — Avstralska konservativna vlada je na pobudo ministra za vprašanja priseljencev Michaela Mackellarja izgnala Italijana Ignazia Salemija, češ da je zganjal prokomunistično propagando. Prizadeti je bival na celini štiri leta, vendar z začasnim vizumom; vsakič, ko ga je moral podaljšati, so mu ustvarjale oblasti namenoma hude težave, tako da se je za problem moralo zanimati tudi rimsko zunanje ministrstvo, sicer predvsem pod pritiskom odgovornega za zunanjepolitične zadeve v KPI Sergia Segreja.

Salemi je vodil avstralski odsek italijanske zveze izseljenih delavcev in njihovih družin FILEP, ki združuje predvsem komunistično, socialistično in neodvisno levo usmerjene emigrante.

253. povodenj zaradi ciklona v Leningradu

MOSKVA — Agencija Tass sporoča, da je predsinočnjim razsajal v Leningradu ciklon. Pridivjal je iz zahodne Evrope z brzino 100 km na uro in dobesedno preokrenil tok Neve, ki je zaradi tega narastla dva metra, prestopila bregova in poplavila ulice. Omeniti velja, da teče reka skozi zgodovinsko središče mesta, kjer se nahaja velikansko arhitektonsko in umetniško premoženje. Žrtev ni bilo, gmotna škoda pa je seveda dokajšnja.

Gre za 253. povodenj od nastanka mesta l. 1703 z imenom Petrograd (ustanovitelj je Peter V.). Med najhujšimi ujmami treba omeniti tisto iz leta 1725, v kateri je bil ob življenje Peter Veliki.

Bo Maria A. Macciocchi prejela izkaznico KPI?

RIM — Nedavno polemiko skupine francoskih izobražencev, ki so podpisali Sartrov manifest proti «zatiranju v Italiji», katerega naj bi bil kriv «režim zgodovinskega kompromisa» je ponovno pogrela pisateljica Maria Antonietta Macciocchi, ki je rimsko sekcijo, kateri je doslej pripadala (čeprav živi že nekaj let v Parizu) vprašala, naj ji obnovi izkaznico KPI. Macciocchijeva je ena izmed podpisnic «Sartrovega manifesta» in trdi, da se ne strinja s politiko KPI, hoče pa preveriti, ali so komunisti «zreli za pluralizem».

Na drugi strani komunisti poudarjajo, da je KPI «enotna politična sila», ki se zavzema za pluralizem, vendar tako, da si lahko vsak izbere svojo stranko, ne misli pa na obstoj struj v lastni stranki. Zato je rimska sekcija KPI povabila Macciocchijevo na članski sestanek, na katerem bodo obravnavali njen primer. Slednja je vabilo nekako sprejela, čeprav postavlja pogoj, naj bo članski sestanek javen ob prisotnosti časnikarjev, češ da hoče «postaviti KPI na zatožno klop».

DAMASK — V zadnjih 24 urah so v Siriji zaznamovali 40 novih primerov kolere, s čimer se je njihovo skupno število po junijskem izbruhu epidemije dvignilo na 1937. Bolezni je podleglo vsega 61 oseb.

V Jordaniji in Libanonu so našteli 60 oziroma 4 primere.

ANCONA — V kraju Torrette di Ancona je našel grozno smrt 41-letni delavec Arduino Maggiori, ki ga je zmečkal kopalni stroj.

Tito ob povratku v Beograd

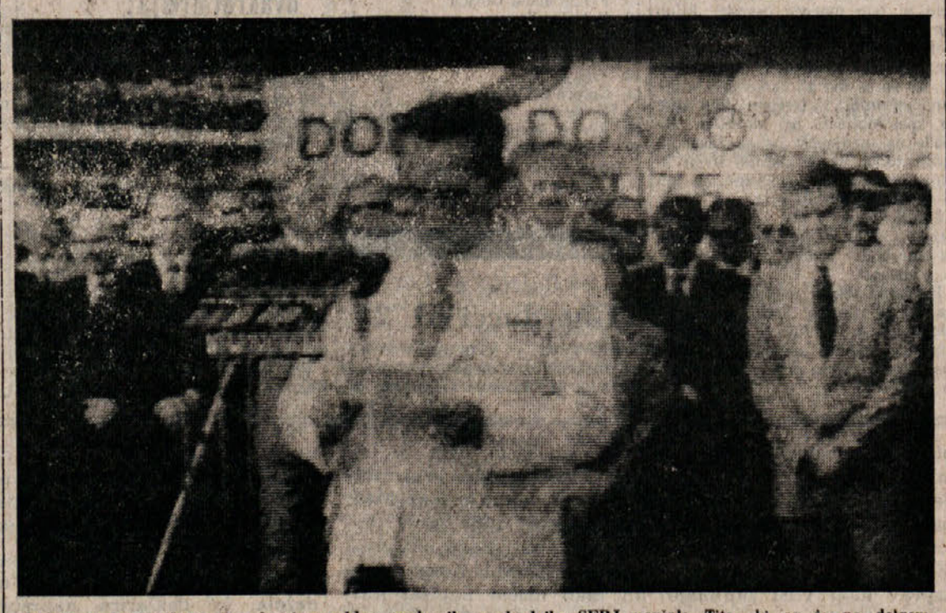

Na tisoče Beograjčanov je včeraj popoldne pozdravilo predsednika SFRJ maršala Tita, ki se je po dolgem potovanju, na katerem je uradno obiskal ZSSR, LDR Korejo in LR Kitajsko, vrnil v domovino. Takoj ob prihodu na beograjsko letališče je Tito (na sliki) podal krajši obračun svojih obiskov, ki je po njegovi oceni izredno pozitiven

PROTI IZVAJANJU NOVE AGRARNE REFORME

Vrsta bombnih napadov na južnem Portugalskem

Eksplozije so sedežem za agrarno reformo prizadejale veliko materialno škodo, v Evori in Santaremu pa so ranile pet oseb

LIZBONA — Po enotedenskem premirju je južne predele Portugalske z glavnim mestom vred ponovno pretresel val bombnih atentatov proti osrednjemu in krajevnim sedežem za izvajanje nove agrarne reforme. Vendar pa so bile včerajšnje eksplozije, bilo jih je 6, veliko silovitejše od vseh dosedanjih, ob precejšnji materialni škodi so namreč tudi ranile nekaj oseb.

Vzrok negodovanja gre iskati v «zakonu Barreto», ime je povzel po ministru za poljedelstvo, izglasovali pa so ga socialistični in socialdemokratski parlamentarci, ki predpisuje, da morajo kmetje, ki so po aprilskem demokratičnem preokretu leta 1975 dobili v zakup dejansko vso obdelano zemljo, del tega zemljišča vrniti bivšim veleposestnikom.

Ukrep vlade socialističnega premiera Soaresa je doživel nešteto kritik, tako z desničarsko - centrističnih krogov kot tudi s komunistične strani. Obe stranki sta pred približno mesecem pa pol glasovale proti predlogu, čeprav iz diametralno nasprotnih razlogov: po mnenju desnice bi morali veleposestnikom namreč vrniti celotno njihovo bivšo posest.

Nasprotstva pa je seve to «vračanje bivšim gospodarjem» vzbudilo predvsem med kmetovalci, ki so se v večini primerov združili v zadruge in katerim grozi, da se jim bodo ob veliki škodi, ki bi jo utrpeli, tudi zrušili upi na boljšo prihodnost. Najbolj bodo prizadeti prebivalci južnih pokrajin kot je Alentejo in okoliških predelov Lizbone, kjer so bila v glavnem do aprila 1975 osredotočena najbogatejša veleposestva.

Bombni atentati, večino so izvedli v zgodnjih jutranjih urah, v Lizboni, v Setubalu, v Beji, v Alcaceru do Sal, v Evori in v Santaremu, v zadnjih dveh krajih so ranili skupno pet oseb, padejo v obdobje, ko vlada v portugalskem političnem življenju še mrtvilo in zato še ni drugačnih, mnogo bolj demokratično izraženih protestov proti vladnemu ukrepu. Sicer pa se mora o njegovi veljavnosti, oziroma o njegovem soglasju z ustavnimi predpisi, še izreči ustavna komisija. Novi napadi, tako hudih Portugalska zadnje leto ni doživela, pa nedvomno hočejo izvajati pritisk na člane ustavne komisije, ki so v teh dneh začeli s pregledovanjem oporečenega «zakona Barreto» ter ustvariti ozračje napetosti ob vprašanju, ki je za poljedelsko Portugalsko in njeno mlado demokracijo ključnega pomena. (bp)

VENTIMIGLIA — Na italijansko-francoskem mejnem prehodu so finančni stražniki aretirali 34-letnega zavarovalca Edueja Magnana iz Roburenta pri Cuneu, lastnika zavarovalne družbe Assicurazioni r.s.l. Magnano. V avtomobilu so našli večje število menic za 111 milijonov lir, ki jih je hotel nezakonito prepeljati čez mejo. Zaprli so ga v sanremske zapore in mu bodo sodili po hitrem postopku.

Veronico Carlier so našli mrtvo

VALENCIA — Španska policija je včeraj popoldne odkrila trupelce komaj štiriletne hčerke (posvojenke) belgijskega konzula Carliera, Veronice, ki je izginila v ponedeljek zvečer. Zakopano je bilo slabo pod zemljo in nadevano s kamenjem in listjem, sicer v neposredni bližini konzulove vile. Po neuradnih domnevah naj bi otrok izgubil življenje istega večera, ko se je za njim izgubila sled.

Preiskovalci tavajo za sedaj v temi. Z ene strani se je pokazalo, da so bila sporočila, po katerih naj bi Veronico ugrabili člani «revolucionarne protifašistične fronte» FRAP oz. «revolucionarnih protifašističnih skupin I. oktober» GRAPO, lažna, z druge pa kljub temu ne izključujejo vsaj poskusa ugrabitve, ki naj bi se takoj tragično zaključil iz neznanih razlogov:

Možno je tudi, da je otrok postal žrtev moža, ki naj bi pobegnil iz bližnje psihiatrične bolnišnice. V resnici so agenti aretirali slaboumnega moškega, iščejo pa še nekoliko bradato osebo. Nazadnje ostaja še možnost nesreče.

POLEG USTANOVITELJA PREVRATNIŠKEGA GIBANJA MAR BO NA ZATOŽNI KLOPI ŠE 56 FAŠISTOV

V ponedeljek nadaljevanje procesa proti Fumagalliju

BRESCIA — V ponedeljek se bo na tukajšnji poroti nadaljevala sodna obravnava proti ustanovitelju zloglasnega skrajnodesničarskega «revolucionarnega akcijskega gibanja» MAR Carlu Fumagalliju in pajdašem. Na začetku procesa 21. februarja je bilo vseh fašističnih obtožencev 59, pozneje sta pa dva odpadla: Salvatore Vivirito, ker je bil ubit med poskusom ropa v Milanu, Giovanni Battista Rovida, ki mu bodo sodili sicer pozneje, pa zaradi poškodb, ki jih je zadobil, ko je dan po začetku procesa bil žrtev fizičnega obračunavanja.

Novofašisti so med drugim obtoženi političnega zarotništva, napada na republiško ustavo, netenja državljanske vojne, vrste bombnih atentatov, poskusov umora, posesti in nošnje vojnega orožja in razstreliva, ustanavljanja oboroženih tolp, združevanja v zločinske namene ter ugrabitve milanskega arhitekta Alda Cannavaleja, za katerega je družina plačala 450 milijonov lir odkupnine.

Med prvim delom sodne razprave, ki je bila zaradi počitnic prekinjena (sicer predčasno) julija, si je Fumagalli nakopal še novo obtožbo, ker je grobo reagiral na izvajanja javnega tožilca Trovata. Med obtoženci, ki so začasno na prostosti, gre omeniti državnega pravdnika iz Lanciana (Chieti) dr. Maria D'Ovidia zaradi odkrivanja uradnih tajnosti, neizpolnjevanja službenih dolžnosti in dajanja potuhe enemu od obtožencev, nadalje voditelje žalostno znane škvadristične «avanguardia nazionale» in Albo, sestro nacifašista Giannija Nardija, ki velja za morilca policijskega komisarja Calabresija in ki se je zatekel na varno v Španijo, kjer je izgubil življenje v nejasnih okoliščinah (uradno pri prometni nesreči).

«Najpomembnejša» obtoženca sta vsekakor Fumagalli ter odv. Adamo Degli Occhi. Prvi je l. 1970 ustanovil MAR z namenom, da bi se «z vsakim sredstvom od zunaj borili proti sistemu». L. 1972 je bil na zatožni klopi zaradi atentatov na območju Versilie, toda sodišče v Lucci ga je oprostilo, češ da ni zakrivil dejanja.

Degli Occhi, nekdanji milanski voditelj nacionalne monarhistične stranke, se je družil z vsemi mogočimi skrajnodesničarskimi organizacijami od Borghesejeve «fronte nazionale» in «rosa dei venti» do «Italia unita».

V ponedeljek se bo nadaljevalo zaslišavanje prič, med temi senatorja Pisanoja, številnih časnikarjev, genovske «superpriče» Giannija Maifredija (čigar izjave so prisilile pred meseci bivšega notranjega ministra Tavianija, da se je osebno javil na poroti in zanikal, da bi kdaj koli poznal možakarja, ki naj bi sicer bil svoj čas njegov šofer) ter bivših vodij vojaške obveščevalne službe generalov Malettija in Micelija ter kap. La Brune.

Dokazni postopek bo trajal še ves oktober, šele nato naj bi spregovorili zastopniki prizadetih strank (tudi PSI in občinske uprave v Brescii). (dg)

V ASSNU NA NIZOZEMSKEM

Spopadi med policijo in južnimi Molučani

ASSEN (Nizozemska) — Prejšnjo noč je prišlo do silovitih spopadov in tudi streljanja med policijo ter južnomoluškimi demonstranti, ki so hoteli vdreti v sodno dvorano, kjer je v teku proces proti sedmim njihovim kolegom. Gre za gverilce, ki so maja, kot znano, ugrabili oz. zadržali kot talce otroke neke osnovne šole in potnike vlaka.

Med izgredi je bil s strelom v trebuh ranjen agent, čigar zdravstveno stanje se je po kirurškem posegu znatno izboljšalo. Demonstrantje so požgali dva otroška vrtca in sekcijo Rdečega križa, nato pa streljali na gasilce. Ti so lahko zatrli ogenj šele po petih urah, ko jim je policija priskočila na pomoč z oklopnimi vozili.